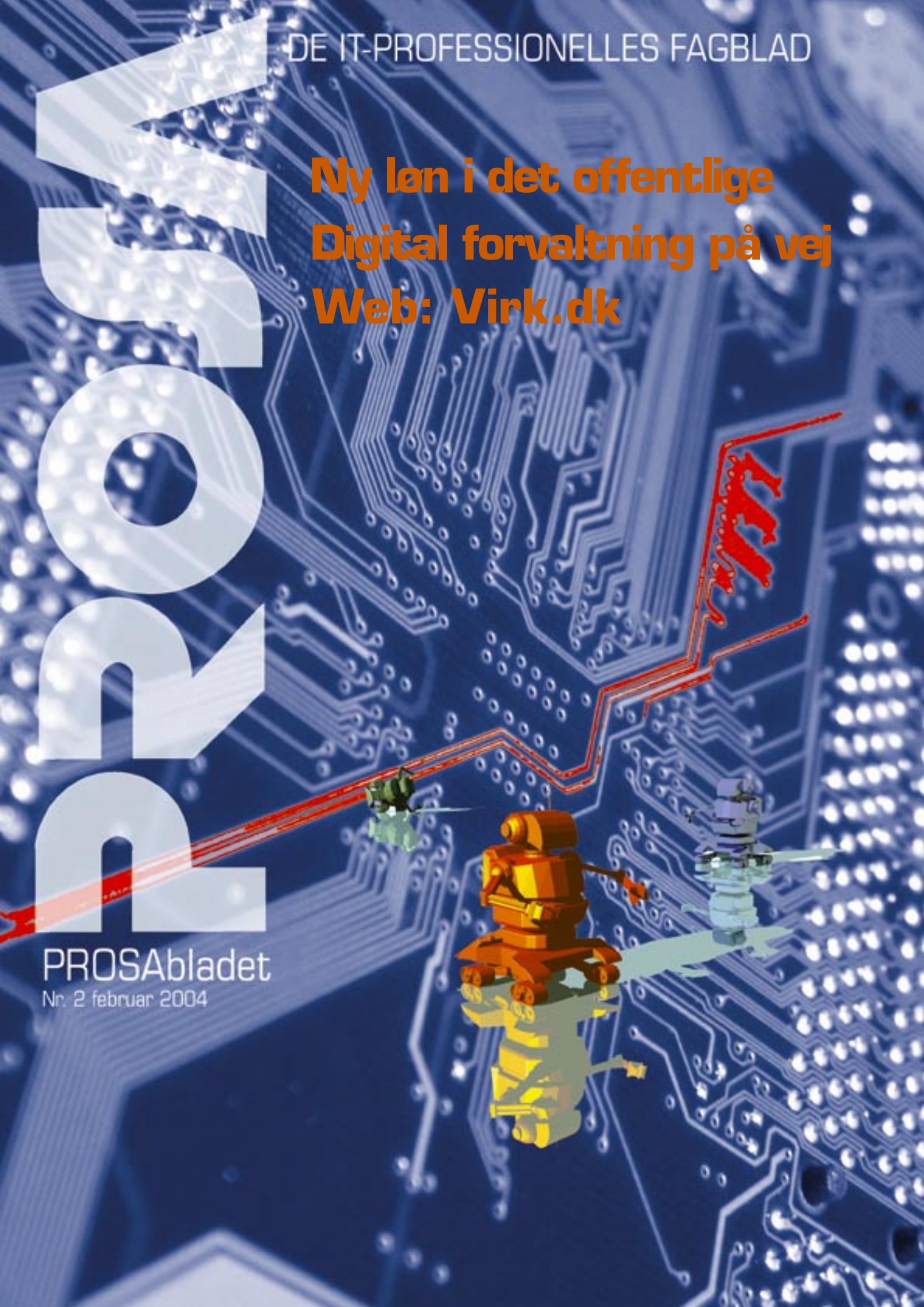

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

Ny løn i det offentlige
Digital forvaltning på vej
Web: Virk.dk

PROSAbladet

Nr. 2 februar 2004

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Julie Bech jub@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer den 15. hver måned,
undtagen juli måned.
Deadline for artikler: **2. marts**
Læserbreve: **8. marts**

Redaktionsudvalg:

Knud Erik Petersen formand, Bjørn West,
Michael Harly, Torben Schou Jensen
og Troels Gade.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler,
er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens
opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til råd-
ighed for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:

Den 5. marts

Abonnement:

Privat abonnement koster
250,00 kr. om året, incl. moms.

Oplag:

Oplag 13.000

Teknisk produktion:

PROSA
Forsidebillede:

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Papir og produktion er
godkendt til
Nordisk Miljømærkning

541 Tryksag 016

SYNSPUNKT

Kommunal jobformidling ikke nogen god idé

Regeringen nedsatte for nogle år siden en strukturkommission, der skulle analysere den kommunale og amtskommunale struktur og komme med forslag til evt. ændringer af det (amts)kommunale landkort. Strukturkommissionen skulle samtidig se på opgavefordelingen mellem (amts)kommunerne og staten og også her komme med forslag til en ændret opgavesammensætning, såfremt analysen viste, at det var hensigtsmæssigt.

Strukturkommissionen offentliggjorde så resultatet af deres overvejelser i januar måned. Ud over at pege på, at der er behov for sammenlægninger af kommuner for at opnå bedre forvaltningsmæssige enheder, pegede kommissionen også på, at der skal tilføres de nye kommunale enheder nye arbejdsopgaver.

En af de opgaver, strukturkommissionen mener bør skifte fra det statslige til det kommunale system, er jobformidling og dagpengefinansiering. Igennem de senere år har der været debat om oprettelsen af et enstrenget system for ledige. Et enstrenget system skulle sikre, at der ikke var forskel på behandling af en ledig, uanset om den ledige er forsikret eller ikke forsikret. I dag behandles de forsikrede ledige gennem a-kassen og arbejdsformidlingen og den ikke-forsikrede gennem den kommunale socialforvaltning og til en vis grad arbejdsformidlingen.

Kommissionen mener, at det vil give et bedre system at overføre ansvaret i et enstrenget system, som skal håndtere alle typer ledige, både forsikrede, ikke-forsikrede og kontanthjælpsmodtagere. Samtidig peges den på, at ydelserne for de forskellige grupper skal harmoniseres.

Hvis forslaget gennemføres, vil det indebære en række ulemper. I dag skal samarbejdet mellem a-kasserne, de faglige organisationer, de regionale arbejdsmarkedsråd og arbejdsformidlingerne sikre de ledige, der kun har ledighed som problem, en mulighed for igen at få arbejde. Dette samarbejde betyder, at den faglige viden om de enkelte brancher udnyttes bedst muligt. Ved at splitte jobformidlingen op og overlade det til 100 kommunale enheder, vil den arbejdsmarkedspolitiske indsats blive fragmenteret, ligesom den viden, a-kasserne og de faglige organisationer har, ikke vil kunne udnyttes. Det er svært at se, hvordan vi skal kunne hjælpe 100 kommuner med at varetage de lediges interesser.

Den anden alvorlige ulempe er kommunernes medfinansiering af dagpengene og harmoniseringen af ydelserne. Ved at kommunerne får medansvar for dagpengene, vil de også få kontrol med dem. Det kan i værste tilfælde betyde, at den arbejdsmarkedspolitiske opgave vil blive styret ud fra en samlet prioritering af opgaverne i kommunen, og dermed at det bliver et valg mellem f.eks. flere daginstitutioner eller jobskabelse.

Kommunerne er gode til at håndtere de borgere, som har problemer. Her er den nære kontakt og det lokale kendskab en styrke. Men at flytte folk fra et forsikringsystem til et system, der har sociale problemer og trangskriterier som omdrejningspunkt, vil betyde en klientgørelse af de ledige, som ikke er ønskværdig.

Der kan godt være behov for en reform af dagpengesystemet og jobformidlingen, men det bør ske i et system, hvor det ikke medfører en klientgørelse af de ledige, og hvis indsats ikke afgøres af lokale, politiske prioriteringer. Det enstrengede system er en god idé, men det bør fortsat ske gennem et statsligt system, der sikrer en sammenhængende, landsdækkende arbejdsmarkedspolitisk indsats.

Niels Bertelsen

Den 8. januar 2004 var PROSA/STAT til afsluttende møde med Personalestyrelsen om indgåelse af organisationsaftalen for perioden 2002 - 2005. Det centrale emne var - for tredje forhandling i træk - spørgsmålet om indførelse af ny løn. Heller ikke denne gang lykkedes det Personalestyrelsen at få PROSA/STATs medlemmer over på ny løn.

side 4

Digital forvaltning på vej

Den offentlige forvaltning er under forandring i disse år. Kontakten med borgere og virksomheder foregår i stigende grad med elektronisk kommunikation. Denne forandring bygger på en udstrakt brug af internettet.

side 8

Robotter giver overblik over det offentlige

750 robotter samler konstant informationer ind fra mange tusinde websider. De gør internetportalen Virk.dk til et knudepunkt for erhvervsrettet information fra hele den offentlige sektor.

side 13

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 19. marts.

Deadline for annoncer:

Den 5. marts

med morgenposten

DG Media a/s

Studivestergade 5-7

1455 København K

Telefon: 70 27 11 55

Fax: 70 27 11 56

E-mail: epost@dgmedia.dk

Synspunkt

Kommunal jobformidling
ikke nogen god idé..... 2

Tredje gang var heller
ikke lykkens gang 4

Ny og forbedret
pensionsordning i PROSA/STAT 6

Du kan nå det endnu 6

Faglig talt
Arbejds miljøreformen
svækker arbejds miljøet..... 7

Digital forvaltning på vej 8

Søgevaner på internettet 10

Robotter giver overblik
over det offentlige 13

En af arkitekterne 14
God funktionalitet -
lange svartider..... 16

Ingeniørerne der regnede
den ud - i millionvis..... 19

Selvlært er vellært 22

Skat 2003 24

BOG-INFO..... 25

Debat
Boganmeldelse med holdninger ... 26

Kurser og foredrag..... 28

Endnu en messe
for en messe 32

Tredje gang var heller ikke lykkens gang

Den 8. januar 2004 var PROSA/STAT til afsluttende møde med Personalestyrelsen om indgåelse af organisationsaftalen for perioden 2002 – 2005. Det centrale emne var – for tredje forhandling i træk – spørgsmålet om indførelse af ny løn. Heller ikke denne gang lykkedes det Personalestyrelsen at få PROSA/STATs medlemmer over på ny løn.

AF STEEN ANDERSEN, FAGLIG SEKRETÆR

PROSA/STATs medlemmer blev med andre ord ikke omfattet af „Lønreformen“, som den knap så nye løn efterhånden hedder. På to ret vigtige områder nåede PROSA/STAT til en større forståelse for nogle af vores ønsker. Mange medlemmer af PROSA/STAT har ikke nogen tillidsrepræsentant, fordi der er for få ansat under overenskomsten. Det er et problem. Ved den sidste revision af aftalen om nye lønsystemer, blev det aftalt, at institutioner kunne overgå enkeltvis, og vi oplevede også en vis imødekommenhed for at gøre noget ved den manglende trækning. Begge dele vil betyde, at vi kan implementere nye lønformer på en nogenlunde ordentlig og overskuelig måde.

Også i spørgsmålet om at forbedre reglerne for rådighedstjeneste, både de faste vagter og de mere ad hoc-betonede forpligtelser, fornemmede vi en større lydhørhed.

Dermed ikke sagt, at vi var enige om alt, men vi håber, at vi er nået frem til en forståelse af, at der er problemer, som parterne må løse sammen.

Derimod var det umuligt at skrue et lønsystem sammen, som vi tror vil kunne bruges i det daglige – for slet ikke at tale om at vinde flertal ved en urafstemning.

Ny løn = reallønsfald?

Mange – især personalechefer – har travlt med at fortælle nogle af vores medlemmer, at de vil få MEGET mere i løn – hvis bare STAT ville gå over til ny løn. Det skal såmænd også nok være sandt for

enkeltes vedkommende.

Kendsgerningen er imidlertid ifølge Økonomistyrelsens lønstatistik 2002 og 2003, at ansatte under PROSA/STATs organisationsaftale i perioden fra 2002 til 2003 har opnået en gennemsnitlig lønstigning på ca. 2,9 % mod HK's tilsvarende 0,95%. Altså en stigning næsten tre gange større. Det skal sammenholdes med den inflation på 2,1%, som der ifølge Danmarks Statistik var i 2003. Det gamle system har altså sikret os en reallønsstigning, modsat det nye system. Det er bl.a. derfor, at PROSA/STAT ikke har specielt travlt med at deltage i en lønreform.

Uenighederne

Problemet er to-delt: I forhold til grupper med lange anciennitetsforløb – som fx AC'erne – bliver PROSA-medlemmer ansat i staten sat tilbage rent lønmæssigt, idet deres slutløn blev reduceret med en langt større brøkdelen end AC'ernes slutløn er blevet. Det vil sige, at PROSA/STATs medlemmer afleverer en „større bid af kagen“ til den fælles lønpulje og derfor efterfølgende skal hente tillæg hjem, som både er forholdsmæssigt og kroner/øremæssigt større end disse grupper.

HK og TAT har begge fået et system under ny løn, hvor de nye sluttrin matcher sluttrinene i de gamle systemer. Det er sket ved en videreførelse af deres gamle oprykningssystemer, f.eks. fra kontorassistent til assistent til overassistent, kontorfuldmægtig og afdelingsleder og tilsvarende med TAT'ernes oprykningssystem mellem de forskellige lønrammer.

Det giver ikke selvfølgelig ikke en garanteret slutløn i de høje grupper – langt fra – men det giver et lønsystem, hvor selve systemet lægger op til, at man kan avancere til poster, hvor man kan have ansvar som leder og specialist.

Noget tilsvarende kunne PROSA/STAT ikke få igennem. I stedet kunne der blive tale om to grupper, hvor man reelt bare flyttede stopklodsen ned, så den kom til at ligge mellem de nuværende trin 6 og 7. (ca. 23.000 kr/måned). Godt nok med en mere nutidig formulering og lidt mindre krav til oprykningen til den høje del af skalaen, men alligevel med en slutløn, der ligger ca. 20% under den nuværende slutløn.

Selv om det foreslåede system kan indebære en forbedring for folk med relativt kort anciennitet og ansvarsfulde jobs, vil det alligevel – på langt sigt – sætte os langt tilbage i „konkurrencen“ om lønkronerne i forhold til de andre organisationer, fordi systemets indbyggede slutløn ligger væsentligt under slutlønnen for de grupper, vi ellers kan sammenligne os med.

Derimod vil f.eks. en datamatiker, der dog har taget en studentereksamen og en uddannelse af ca. 2½ års varighed, efter 2½ års ansættelse kun være garanteret en løn, der ligger ca. 4% over den løn, som en nyudlært håndværker får.

Signalværdien for fremtiden

Der er en klar signalværdi indeholdt i et lønsystem. Har du et system med indbyggede „avancementsmuligheder“ til stillinger med større ansvar og mere komplekse ansvarsområder, ja, så bliver

Har du overblik over, hvad SAS® Systemet egentlig kan?

- Få styr på de nye SAS® software tiltag.
- Bliv klar med de nye kurser og få tjek på SAS® Systemet.
- Test din SAS® viden og få papir på det.

Certificering på SAS® uddannelse

Med SAS® kurser udbygger du din viden og målretter dine kompetencer. Et godt redskab til at sikre høj og ensartet kvalitet i kompetencen er certificering.

Læs mere om hvilke certificeringsforløb, vi kan tilbyde dig på www.sas.com/dk/certificering

www.sas.com/dk/certificering

The Power to Know.

forslag, vi sagde nej tak til, vil derimod signalere, at it-medarbejdere, som hovedregel er på linje med håndværkere eller ufaglærte grupper, og hvor kun enkelte „genier“ i kraft af deres egne enestående kvaliteter kan hæve sig op over den grå masse. Og det er mildt sagt det modsatte af det resultat, vi ønsker.

Tværtimod ser vi gerne et system, der signalerer karrieremuligheder og udvikling. Samtidig vil vi også have et system, der kan bruges på de flere hundrede små arbejdspladser, hvor man ikke har en stor edb-klub, egen tillidsrepræsentant osv. Men vi må endnu engang konstatere, at der er lang vej mellem vores og vores arbejdsgivers ønsker. ■

www.prosa.dk/lon2004:

Du kan nå det endnu

Indsamlingen af oplysninger til PROSAs lønsstatistik er i fuld gang. Til dem der endnu ikke allerede har svaret på lønstatistikken, sender vi i disse dage et rykkerbrev. Du får også din pin-kode med brevet. Så hvis du ikke har fået eller har mistet din pin-kode, så hold øje med posten.

Spørg også dine it-kolleger, om de har svaret – også selvom de ikke er medlem af PROSA. Deres lønoplysninger er også relevante, for jo flere, der deltager, jo mere præcist et billede, får vi. Du kan få en kode til dem ved at maile til loen@prosa.dk eller ringe på: 3336 4141

Ny og forbedret pensionsordning i PROSA/STAT

PROSA/STAT har i samarbejde med Danica Pension forbedret pensionsordningen med virkning fra den 1. januar 2004. Det betyder, at alle medarbejdere, som hører under overenskomsten med PROSA/STAT, får en ny pensionsordning i Danica Pension. Pensionsordningen er blevet ændret for at sikre dig en bedre forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne, dødsfald og en mere fleksibel pensionsopsparring.

Ændringerne

Tab af erhvervsevne

Nedsættes din erhvervsevne til halvdelen eller derunder, får du udbetalt hele den valgte forsikringsdækning på min. 40% af din pensionsgivende løn, og du kan vælge en forsikringsdækning på op til 80%. Engangsudbetalingen er ændret fra 100.000 kr. til 107.000 kr.

Dækning ved død

Gruppelivsdækningen er ændret fra 100.000 kr. til 384.000 kr. Hvis du ønsker det, kan du vælge en dobbelt så stor dækning. Desuden er der etableret en livsvarig ægtefællepension på 10 pct. af din pensionsgivende løn, og du kan vælge en forsikringsdækning på op til i alt 40 pct. Børnepensionen er ændret til min. 6 pct. af den pensionsgivende løn, og der kan vælges en dækning på op til 9 pct.

Pensionsopsparring – pensionsbidraget

Når de nævnte minimumsdækninger er etableret, bliver resten af indbetalingen brugt til pensionsopsparring. Hvis du ønsker at forhøje dækningerne, bliver pensionsopsparringen mindre, hvis indbetalingerne er uændrede.

For arbejdsgivers del på 2/3 af pensionsbidraget etableres forsikringsdækningerne og en livsvarig alderspension, som udbetales fra det 67. år.

For din egen del på 1/3 af pensionsbidraget etableres en ratepension. Ratepensionen

kommer til udbetaling i de første 10 år, eller du kan vælge en kapitalpension på højst halvdelen af dit eget bidrag. For alle tre pensionsopsparring gælder, at de tidligst kan udbetales ved fratrædelse og fra det fyldte 60. år.

Ny dækningsoversigt

Du får en ny dækningsoversigt foråret 2004, hvor du kan se de nævnte minimumsdækninger og pensionsopsparringen. Ratepensionen kommer på en særskilt forsikringsoversigt.

Se din dækningsoversigt på internettet

Du har mulighed for at se din dækningsoversigt på internettet via netbank, som du kan oprette på www.danicapension.dk.

Informationsmøder

Tillidsmanden i de større virksomheder og institutioner vil invitere til informationsmøder med en pensionsrådgiver fra Danica Pension.

Mulighed for ændringer

Vil du ændre forsikringsdækningerne, kan du gøre det, når du har fået din nye pensionsoversigt fra Danica Pension. Hvis du ændrer i dækningerne, skal du samtidig udfylde en kort helbredserklæring.

Flere pensionsrådgivere

Der er nu tilknyttet pensionsrådgivere i hele landet på Danica Pensions kundecentre.

*Med venlig hilsen
Danica Pension*

Alle PROSAs privatansatte medlemmer har også mulighed for at få en fordelagtig pension med Danica. Læs i næste nummer af PROSAbladet mere om pensionsordningen. Måske skulle du skifte din ud - eller tegne en, hvis du ikke har nogen.

Herunder kan du se kontaktpersonen på dit arbejdssted

		Telefon	Mail
fra Skagen til Herning	Michael Karlborg	4520 2433	mi.k@danicapension.dk
fra Herning til Nyborg	Jesper Christensen	4520 2211	je.kr@danicapension.dk
Århus	Carsten Leth Madsen	4520 2423	leth.madsen@danicapension.dk
Sjælland	Leif Bagger	4520 2318	lba@danicapension.dk
Storkøbenhavn	Hans Ussing	4520 2558	hans.ussing@danicapension.dk

Arbejdsmiljøreformen svækker arbejdsmiljøet

Der er mange problemer i den arbejdsmiljøreform, som K, R, V og DF har indgået. Arbejdstilsynet og dets beføjelser bliver svækket, bl.a. kan Arbejdstilsynet hindres i at besøge virksomhederne.

Screening

Den nye reform indfører en screeningsordning med forventning om, at alle virksomheder er screenet inden for syv år. Jeg tvivler på, at alle virksomheder kan nå at blive screenet på kun syv år med de ressourcer, som er til rådighed. Men selv hvis Arbejdstilsynet når det, kan der ske meget på en virksomhed på syv år. Lukning, indskrænkning, udvidelse, flytning, ombygning...

En screening er ikke så grundig som et tilsyn – og selv tilsynsbesøg afdækker ikke altid problemerne. Certificerede virksomheder kan have et meget dårligt arbejdsmiljø, har det vist sig i pressen. Blot fordi man er dygtig til papirarbejdet, er det ikke sikkert, at arbejdsmiljøet er i orden. Ved en overfladisk screening vil der være stor risiko for, at problemerne ikke opdages – især problemer med det psykiske arbejdsmiljø.

Partsaftaler

I dag kan man lave partsaftaler om mobning og seksuel chikane. Handelskartellet og Dansk Handel & Service har indgået en aftale, som dækker, hvis arbejdsgiveren er medlem af Dansk Handel & Service og er inden for handelsbranchen. Dvs. der behøver ikke at være et eneste medlem af forbundene tilknyttet Handelskartellet, før end de betragter aftalen som gældende.

PROSA anerkender ikke aftalen. Man bør ikke kunne indgå aftaler hen over hovedet på medlemmer af andre orga-

nisationer, med mindre man har mindst 50% af medlemmerne på arbejdspladsen. Spørgsmålet er, om Arbejdstilsynet og det fagretslige system vil anerkende aftalen.

Partsaftalerne betyder, at Arbejdstilsynet ikke kan komme ud på virksomhederne. Hvis en arbejdsplads ikke selv har kunnet løse problemerne, virker det ikke sandsynligt, at en repræsentant for et samarbejde mellem to forhandlingsorganisationer skulle kunne gøre det.

Erfaringen er, at arbejdsmiljøet altid bliver tilsidesat, når forhandlingsorganisationer sidder ved bordet. Det er lettere at forhandle løn end psykisk arbejdsmiljø. Forhandlingsorganisationer skal tage hensyn til virksomhedens mulighed for at overleve, hvor Arbejdstilsynet skal tage hensyn til de ansattes mulighed for at overleve.

Teksten i forliget tager udgangspunkt i, at der er tillidsrepræsentanter på arbejdspladsen. Det kræver en overenskomst, og omkring 2/3 af vore medlemmer arbejder på arbejdspladser, hvor der ingen overenskomst er. Desuden ser det ud til, at sikkerhedsrepræsentanten er sat ud af spillet, hvilket ikke virker i overensstemmelse med lovgivningen om sikkerhedsrepræsentanter.

Arbejdsret uden erfaring med psykisk arbejdsmiljø

Opnås der ikke enighed lokalt, skal der prøves via organisationer og evt. videre i det fagretslige system. En voldgiftsret kan være hurtig, og det er en fordel ved

partsaftalerne. Men voldgiftsretter er vant til at fortolke – de vurderer ikke, hvad der er rigtigt eller forkert. De laver en fortolkning af ordlyden i den indgåede aftale. Arbejdsretten kan bruges, hvis der er sket brud på en aftale. Men der er ingen erfaring med at skrive aftaler om et godt psykisk arbejdsmiljø, som efterfølgende skal fortolkes. Som regel holdes beskrivelser af det psykiske arbejdsmiljø i personalepolitikker osv. i meget generelle og upræcise vendinger, og de aftaler, der indtil nu ligger om mobning, herunder seksuel chikane, er da også af en sådan karakter. Derfor vil de ansatte stå svagt, når der skal fortolkes. Det er også svært at forestille sig, at voldgiftsretter skal kunne sætte sig ind i alt fra tryk i kedler og opbygning af stilladser til stress på en virksomhed.

Tilsyn med ordentlige arbejdsforhold

Når skaden er sket, skal skatteyderne betale. Også derfor må der være et offentligt tilsyn med, at virksomhederne sørger for ordentlige forhold for de ansatte. Der er ingen, der ville drømme om at sætte FDM til at overvåge, at fartgrænserne overholdes.

For PROSA er denne del af forliget den mest problematiske, og vi vil gøre, hvad vi kan for at undgå, at vore medlemmer bliver berørt af denne form for aftaler.

Derimod er PROSA positiv overfor aftaler om at forbedre arbejdsmiljøet ud over det, der er fastsat af lovgivningen. ■

Digital forvaltning på vej

Den offentlige forvaltning er under forandring i disse år. Kontakten med borgere og virksomheder foregår i stigende grad med elektronisk kommunikation. Denne forandring bygger på en udstrakt brug af internettet.

AF PETER USSING,
FORMAND FOR PROSA

Hvad er digital forvaltning?

Digital forvaltning er en radikal ændring af, hvordan offentlig administration udføres.

Et af hovedmålene er at gøre det lettere for borgere og virksomheder at få service fra det offentlige. Dette sker ved at etablere systemer til direkte elektronisk kommunikation med kunderne.

ToldSkat har gennem mange år givet borgerne mulighed for at indsende selvangivelse af elektronisk vej – både via internettet og over telefonen. ToldSkat har i dag også en lang række løsninger til betjening af virksomheder – f.eks. til indrapportering af momsangivelser og toldformularer.

SU-styrelsen gav i år 2002 deres brugere – de studerende, som modtager støtte og lån – adgang til selvbetjening via et webbaseret system.

Danmark er netop blevet udpeget som det europæiske land, som har de bedste online-services fra det offentlige til kunderne. Dette fremgår i en ny rapport af CapGemini og Ernst & Young for EU-kommissionen fra januar 2004. Rapporten konkluderer, at Danmark med 72% af de udvalgte services, som er tilgængelig online, ligger klart som nummer et. Hvad angår kvaliteten (online sophistication), ligger Danmark på en anden plads med 86% lige efter Sverige med 87%. Rapporten kan hentes på Videnskabsministeriets netsted www.oio.dk.

En standard for lagring

Digital forvaltning er mere end hjemmesider til kommunikation med borgere og virksomheder.

Planen er at rationalisere den interne offentlige administration ved at benytte it til understøttelse af sagsbehandlingen og sagsgangen. Dette vil kræve, at sagerne lagres elektronisk med adgang til søgning i sager og akter samt, at arkivering også kan ske elektronisk.

Et væsentligt punkt i strategien omkring digital forvaltning er at gøre det lettere at understøtte udveksling af information mellem forskellige myndigheder.

Et af nøgleelementerne for at muliggøre dette er etablering af Elektronisk Sags- og Dokumenthåndterings (ESDH) systemer. Der er gennem mange år blevet benyttet journalsystemer og dokumenthåndteringssystemer til at lette arbejdet i de offentlige institutioner. Problemet med disse systemer har været, at de typisk var skræddersyet til den enkelte institution – og at dokumentlagring ikke skete på en standardiseret vis. Dette har skabt problemer ved sammenlægning af institutioner med hver deres forskellige systemer og i høj grad vanskeliggjort elektronisk udveksling af sager og dokumenter mellem myndighederne.

Den offentlige sektor har derfor etableret et projekt med det vanskelige navn: Fællesoffentligt Sags- og Dokumenthåndteringsinitiativ (FESD-projektet). FESD-projektet har udarbejdet en kravspecifikation for en ESDH-løsning baseret på fælles standarder. Den 27. januar i år blev det annonceret, at tre forskellige konsortier af leverandører var udvalgt til at få en rammekontrakt omkring levering af ESDH systemer baseret på de standarder, som er fastlagt af FESD.

Udveksling af data mellem institutioner

Alle, som har arbejdet med at udvikle løsninger til udveksling af data mellem to forskellige systemer, ved, at det ofte er svært – sommetider meget svært. Heldigvis for det, vil mange it-folk nok sige, for netop systemintegration er en af de opgaver, som holder mange hænder og hoveder i gang. Men det er jo ikke en særlig rationel måde at bruge ressourcerne på.

Det grundlæggende problem ved udveksling af data er, at metadata (beskri-

velsen af systemets data) ofte er meget forskellige. Tag en almindelig postadresse som et eksempel. Den kan specificeres på mange forskellige måder – f.eks. afhængig af om postdistriktet hentes i databasen ud fra postnummeret, om vejnavne skal være unikt identificeret i hele Danmark med en vejkode, eller om udenlandske adresser skal kunne benyttes.

For at løse dette problem er der etableret et fælles offentligt XML-projekt. XML er et tekstbaseret udvekslingsformat specificeret af standardiseringsgruppen W3C (World Wide Web Consortium). XML gør det muligt at skille data og metadata. Et element i XML er også brugen af et globalt tegnsæt (UTF/Unicode), som løser mange af problemerne ved udveksling af dokumenter med forskellige nationale tegnsæt.

Standarder og Infostruktur-base

I kommissoriet for XML-projektet står der:

„Det er visionen, at det danske XML-projekt vil resultere i:

- Forbedret udveksling af data internt i den offentlige sektor såvel som mellem den offentlige og private sektor.
- Forbedret databehandling og lettere adgang til allerede indsamlet data og genbrug af disse.
- Lettere implementering af e-services. Midlet til at realisere denne vision er at lade kommunikationsstandard XML danne ramme for dataudvekslingen i den offentlige sektor.”

Projektet består to delprojekter:

- Standardiseringsprocessen, som har til formål at fastlægge standarder i XML for udveksling af data mellem offentlige myndigheder og mellem offentlige og private institutioner.
- Etableringen af Infostrukturbasen, som har til formål at skabe en (of-

I næste nummer af PROSAbladet vil Peter Ussing komme med bud på de samfundsmæssige krav, vi bør stille til dette projekt. Og beskrive hvorfor vi som it-folk har stor interesse i at følge dette arbejde.

Foto: Shazia Khan

fentlig tilgængelig) database, som indeholder informationer om indholdet af offentlige databaser samt informationer om, hvordan man får adgang til disse data.

Dette er et meget ambitiøst projekt. Al erfaring viser, at samarbejdet mellem offentlige institutioner om etablering af fælles standarder er en langsom og besværlig proces. Men hvis der kan skabes en succes på dette område, vil det medføre et virkeligt gennembrud for visionen om at integrere systemerne i den offentlige sektor. XML-projektet bygger på den nødvendige infrastruktur, som alle andre skal bruge.

Hvidbogen om it-arkitektur

Alt dette kræver, at de enkelte offentlige systemer er udviklet på en måde, som gør det muligt let at udveksle data med andre offentlige myndigheder. Dette stiller betydelige krav til de grænseflader, som hvert af disse systemer har samt til de tekniske standarder, de er baseret på.

For at kunne understøtte arbejdet og

realisere denne vision udsendte Videnskabsministeriet sidste år den såkaldte „Hvidbog om IT-arkitektur“. Jeg mener, at dette dokument er et af de mest centrale at have kendskab til, hvis man ønsker at forstå konceptet for digital forvaltning i Danmark:

Hvidbogens hovedanbefalinger er, at:

- den offentlige sektor – enkeltmyndigheder og fælles projekter – bør tage et mere aktivt ansvar for egen it-arkitektur.
- Der bør etableres en fælles it-arkitekturramme for planlægningen af offentlige it-systemer med særlig henblik på interoperabilitet.
- Der bør ske en markant indsats for at udbrede viden om og udvikle kompetencer vedrørende it-arkitektur, specielt omkring de fælles offentlige initiativer.

Hvidbogen indeholder – på et meget overordnet niveau – en lang række forslag til, hvordan en sådan it-arkitektur skal etableres samt skitser til bogens indhold.

Den specificerer også, at der bør etableres et sæt tekniske standarder for opbygning af systemer – den såkaldte referenceprofil. Den første version af denne referenceprofil er på trapperne – men er endnu ikke udkommet.

Ambitiøst forsøg

Hvidbogen er et ambitiøst forsøg på at skabe en egentlig „Enterprise arkitektur“ for den offentlige sektor. Der er ingen tvivl om, at det offentlige vil kunne spare mange penge ved at etablere en sådan arkitektur.

Men der lurder mange farer på dette projekt. Hvis det gennemføres, vil de lokale it-afdelinger rundt omkring få deres valgfrihed beskåret væsentligt – de skal jo følge de centrale anvisninger. Også leverandørerne kan have grunde til, at være bekymret over denne udvikling. Hidtil har leverandørerne haft stor indflydelse på design og arkitektur – og har kunnet benytte denne indflydelse til at fremme salget af deres egne produkter. Det bliver spændende at se om, det lykkes at realisere dette projekt. Hvidbogen kan hentes på Videnskabsministeriets netsted www.oio.dk.

Andre udfordringer

Realiseringen af dette projekt stiller store krav til det udstyr, som borgere og virksomheder har. Heldigvis har vi i Danmark en meget stor udbredelse af moderne it-udstyr og hurtige internetopkoblinger hos både borgere og virksomheder.

Den offentlige sektor bliver nødt til at skifte sit fokus til at yde service til e-kunder. Det vil kræve en omstilling mange steder. Etablering af digital forvaltning – på tværs af de enkelte institutioner – vil gøre det nødvendigt at skabe nye organisationsformer og helt nye procedurer for, hvordan arbejdet udføres. Denne omstilling vil blive en væsentlig udfordring for de ansatte i den offentlige sektor.

Hvordan er alt dette organiseret?

Projekt Digital Forvaltning er iværksat af regeringen, kommuner og amter for at realisere en ny digital model for den offentlige sektor med en fælles bestyrelse.

I Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, er der blevet oprettet et it-fagligt center.

Den Digitale Taskforce, der er forankret i Finansministeriet, betjener bestyrelsen, fungerer desuden som bestyrelsens sekretariat. ■

Nålen i høstakken:

Søgevaner på internettet

Hjemmesider består ikke kun af koder og konventioner. Mange webmestre glemmer at forholde sig til brugerens ønsker og noget uforudsigelige søgeadfærd. Ofte er noget så simpelt som fagterminologi en barriere for succesfulde søgninger. I denne artikel får du råd om, hvordan din hjemmeside bliver mere synlig og brugt mere optimalt.

AF NATASJA BROSTRÖM,
FREELANCEJOURNALIST

Når talen falder på et site, som på de fleste punkter opfylder det perfekte, vil Interflora ofte blive nævnt. Enkelt, overskueligt, brugbart og udstyret med et design og interface, der afspejler målgruppen: Folk, som vil sende blomster, buketter eller ønskekort over hele landet via nettet.

Så langt så godt. For straks efter vil den hellige grav springe åben og blotte den efterhånden gamle diskussion om design og indhold versus målgruppe. For kan man konkret designe til sin målgruppe, og er denne målgruppe overhovedet en statisk størrelse?

Som professionel mand i marken arbejder Karsten Andersen fra Online Web Design dagligt med den problemstilling. Han udvikler og designer sider for professionelle kunder, og det er hans klare opfattelse, at man skal kende sin målgruppe og vide præcist, hvad man vil fortælle den om sine produkter og ydelser, og det skal gøres i tæt samarbejde med kunden.

Mere teknisk skal man være opmærksom på brugen af nøgleordene, der så ofte som muligt – uden at spamme – lister de vigtigste søgetermer til brug for Googles page rank, hvor man helst skal ligge blandt de tre først listede hits, og så Jubiis fagkataloger. På den måde når man længst ud og fanger mere af sin målgruppe.

Problemet er bare, at mange webmestre og professionelle rådgivere, har svært ved at udvælge de rigtige kategorier og søgetermer, når de skal designe og profilere et site.

Prioritering af placering

Direktør for T.E.- Design, Thomas Ejsing, anser det for at være et kæmpe problem:

- Diverse web-rådgivere sætter hele tiden det danske erhvervslivs hjemmesider på en hård prøve, fordi de foregiver at vide alt om søgedatabase-optimering og derved pr. automatik tilmelder kundernes hjemmesider til alt for få, men kendte søgebaser. Det er for så vidt fint nok, men de glemmer bare det næste skridt – at prioritere kundens placering på søgedatabaserne. Store som små kan få et betydeligt mersalg og øget konkurrenceevne ved at optimere deres hjemmesider i forhold til søgedatabaserne. De må indse, at deres hjemmeside er at sammenligne med at bygge et hus midt ude i ødemarken uden at fortælle omverdenen, at det er her, de bor, fortæller han.

Flere undersøgelser peger på, at brugernes søgeadfærd mere og mere retter sig mod kataloger såsom Jubii og Alta Vista. Thomas Ejsings erfaring er, at langt de fleste hjemmesider vil kunne få en placering på søgedatabaserne, der er cirka 30-70 % højere end den, de har i dag ved at gøre det nemt for kunden eller brugeren at finde frem til siden ved hjælp af dækkende og præcise søgeord, samt en omhyggelig beskrivelse af de ydelser, som tilbydes.

- Disse ord skal fremgå i alle metakoder samt som tekst på hjemmesiden, og der skal indsættes metatags på alle sider, der igen skal tilpasses til indholdet på siden på den enkelte side. Samtidig er det også

ekstremt vigtigt at vide præcist, hvordan målgruppen søger. Det er ikke nok at vide, at folk søger efter 'tøj' for at finde en online tøjbutik, for hvis man optimerer sitet til netop dette søgeord, vil man ikke få en placering på søgemaskinerne, der er god nok til brugeren.

I stedet for at vægte søgeordene fokuserer mange designere og informationsarkitekter i stedet på, at sitet skal være grafisk spændende at se på, interaktivt med lyd og billede fyldt med Flash. Det kan både tage lang tid at load, men det kan også forvirre budskabet, og brugeren vil tænke: Er jeg overhovedet det rette sted?

Naturligvis søger visse sites at 'brande' sig på et bevidst forvirrende eller overraskende design, men generelt opstår der let en kløft mellem bruger og afsender.

De personlige søgninger

På Danmarks Biblioteksskole forsker og underviser lektor Jette Hyldegård i søgevaner. Mere eksakt: menneske-maskineinteraktion, den såkaldte HCI (Human Computer Interaction), usability og personalisering. Hun er samtidig midt i et ph.d.-projektet om individ- og gruppebaseret informationsadfærd.

Netop søgeadfærden er blevet mere bevidst. Folk ved, hvad de leder efter, men ofte kan de enkelte brugere ikke beskrive det i de termer, som de relevante sites bruger, og det har sin naturlige forklaring:

- Mange webmestre eller andre fagfolk er groet fast i deres respektive domæner. De har svært ved at tænke ny terminologi til brugerne. Brugere ved ofte, hvad de

Jette Hyldegård lektor fra Danmarks Biblioteksskole forsker og underviser i søgevaner. Den såkaldte HCI (Human Computer Interaction), usability og personalisering. På dansk: Interaktionen mellem menneske og maskine. Hun er samtidig midt i et ph.d.-projekt om individ- og gruppebaseret informationsadfærd.

Foto:Natasja Broström

kommer efter. Problemet er, når brugergrænsefladen ikke matcher brugerens begrebsverden, men er syltet ind i udbydernes eller designernes begrebsverden. Det kommer blandt andet til udtryk i struktur og navngivning af for eksempel navigationsmenuer. Afsenderen har designet og opbygget sitet ud fra deres egen verden uden at afse tid til at medtænke brugernes synsvinkel, behov og navigationsmønstre.

Transparent brugerflade

Et site bør lede brugeren gennem sit indhold, ved at arkitekten bag har tænkt, som brugeren ville tænke.

- Brugergrænsefladen skal opleves som transparent. Brugeren skal ikke opleve, at der er en grænse mellem ham/hende og indholdet bagved. Fladen skal understøtte brugerens beslutningsprocesser og vej til relevant indhold. Det kan blandt andet gøres i form af persuasive design, der som en relativ ny designfilosofi har fokus på aktivt at levere indhold og information på rette tid og sted i brugerens

interaktion med systemet. Det ligger også i forlængelse af et begreb som personalisering, som er den tendens, vi kommer til at se meget mere til – også hvad angår søgemaskiner. I en nær fremtid forventer man, at søgemaskiner som Google, Altavista med flere vil tilbyde personlige søgeroboter, skræddersyede filtre med videre, uddyber Jette Hyldegård.

En større UNI-C undersøgelse af fem folkebiblioteker viser blandt andet, at brugerne fra Silkeborg Bibliotek, der ofte har modtaget priser for deres innovative brug af nettet, elsker at benytte bibliotekets hjemmeside. Her kan man låne, reservere, forny eller kigge med i de kulturelle tilbud. Det, som er kernen i succesen, er både persuasive design, men også relevante søgeord og kategorier.

Ser man ud over det ganske land, har bibliotekarere et fagligt forspring, da de ofte har været tvunget til at tænke i brugervenlige termer, så fagdomæne og forudsætninger ikke støder sammen. Det må ikke være for konkret, men det må heller ikke være fuldstændig fagidioti, når

en bestemt gruppe bøger skal findes gennem netsøgning. Brugeren tænker nemlig ikke: „Åh, biografier. Det er DK 99.4. De tænker bare: en bog om Niels Helveg Petersen. Ham søger jeg på.”

Surfere og søgere

Selve brugernes søgeadfærd er et andet centralt emne. Når man lægger sit site ud, skal man ifølge Karsten Andersen fra Online Design tage højde for to slags brugere: Søgere og surfere. En klassisk og velanset opdeling af Jakob Nielsen, som Karsten Andersen mener kommer til udtryk i den interaktive søgeadfærd.

- Surfere bevæger sig planløst rundt på nettet, og måske dumper de tilfældigt ind på ens hjemmeside, og her gælder det så om at holde dem fast, hvis

de tilhører målgruppen. Søgere derimod ved, hvad de vil vide, forklarer Karsten Andersen.

Der skal altså både lægges lokkemad ud til de mere planløse søgere, men også gives konkret information til søgerne. Han er tilhænger af enkelt og konsistent design i linkstrukturen samt i skift- og farvevalg. Siden skal kort og godt fortælle målgruppen: What's in it for me? Man skal dog både lade surfere og søgere komme indenfor på en ordentlig måde:

- Kom til sagen og lade være med at lave en splash-forside. Det virker som en mur på den besøgende. For mig virker sider, hvor man kan skippe intro, som et sted designeren ikke selv har troet på. Man skal lade folk falde til ro og ikke fortælle hele firmaets historie på forsiden. Brug i stedet et link med 'sidste nyt', som lokker folk længere ind på siden, tilråder Karsten Andersen.

Skifte i vadedstedet

Måden brugerne søger på, mener Jette Hyldegård er mere kompleks end som

så. Flere undersøgelser og nye forskningsresultater viser, at diskussionen om målgrupper og søgeadfærd er mere nuanceret end bare surfere og søgere:

- Vi ændrer brugeradfærd, mens vi søger. Før talte man om søgere og surfere, men vores og udenlandsk forskning viser, at den eksakte søgning kan ændre mønster undervejs, og den surferbetonede søgning pludselig kan blive meget konkret, forklarer Jette Hyldegård.

Hun refererer blandt andet til amerikaneren Jared Spools undersøgelser af netbrugeres søgeadfærd i forbindelse med e-handel-sites i USA. Den afviser påstanden om, at man kan inddele brugere i søgere og surfers.

- Jared Spool mener at kunne dokumentere, at det i stedet er indholdet af et givent site, der determinerer det ene frem for det andet, samt at brugernes brug af søgefunktionen i flere tilfælde blot var et udslag af manglende eller en dårlig kategoristruktur, uddyber hun.

Det handler for designerne om at op-

fylde to mål: at lede brugerne hen til det, de leder efter, samt at levere relevant information til brugerne, som de ikke var klar over, at de havde behov for. Alt for mange sider er i forvejen temmelig svære at finde gennem en søgemaskine. Spools egen undersøgelse siger, at kun en tredjedel af alle søgninger giver det ønskede resultat.

Forsiden mindst vigtig

Sat på spidsen er for eksempel forsiden slet ikke vigtig i sig selv, selv om mange designere gør alt for at promovere den på bekostning af det resterende indhold. Man skal naturligvis kunne finde forsiden gennem de rigtige søgetermer, men egentlig er dens funktion bare, at den skal lede folk videre, gerne via en udførlig linkoversigt, for mange vil gerne klikke rundt. Bare de ikke taber overblikket.

Ifølge UNI-C's undersøgelse går brugerne rask hen forbi forsiden, netop fordi de er mere optagede af at finde, låne, reservere med videre.

Jette Hyldegård forklarer, at informa-

tion om vigtige services ikke bevidstløst skal placeres på forsiden, og her er hun på linje med Karsten Andersen. I stedet for at placere det hele på forsiden, skal man måske netop „liste det ind” på rette tid og sted, helt i ånd med persuasive design.

En måde at kombinere søgning, struktur, katalogisering og indhold på, er, ifølge Thomas Ejsing fra T.E Design, at man lægger relevante links ind på sin egen hjemmeside.

- Man kan få andre firmaer til at linke til ens side, som for eksempel tilbyder noget, der omhandler de varer/serviceydelser, man selv har på sit website. Sælger man f.eks. akvariefisk. Her kunne det være en god idé at få en online-boghandler til at linke til ens sider, hvis de har bøger om fisk og akvarier.

På den måde opnår man indirekte et bredere udvalg af søgertermer gennem ordene i de forskellige links og et brugervenligt tilbud i en overskuelig sammenhæng, men man opnår også en langt bedre page rank hos Google. ■

Måske har du mere brug for luft i økonomien nu end om 10 år?

I PROSA-Bank kan du med Lån & Spar Prioritet vente med at afdrage på lånet i din ejerbolig og dermed få bedre luft i økonomien, når du har behov for det. Med Prioritet får du:

- Samme rente på ind- og udlån – p.t. mellem 3,81% og 4,31%*
- Rabat på 1.000 kr. på lånesagsgebyr i PROSA-Bank
- Afdragsfrit lån i 10 år

Lån & Spar Prioritet giver dig fx mulighed for at gå på forældreorlov eller nedsat tid. At få renoveret huset. Eller at få indfriet den dyre forbrugsgæld. Det er helt op til dig.

Læs mere på www.prosa.dk eller kontakt PROSA-Bank på 3378 1974.

*Renten er variabel og ÅOP er max. 4,57%.

www.virk.dk:

Robotter giver overblik over det offentlige

750 robotter samler konstant informationer ind fra mange tusinde websider. De gør internetportalen Virk.dk til et knudepunkt for erhvervsrettet information fra hele den offentlige sektor.

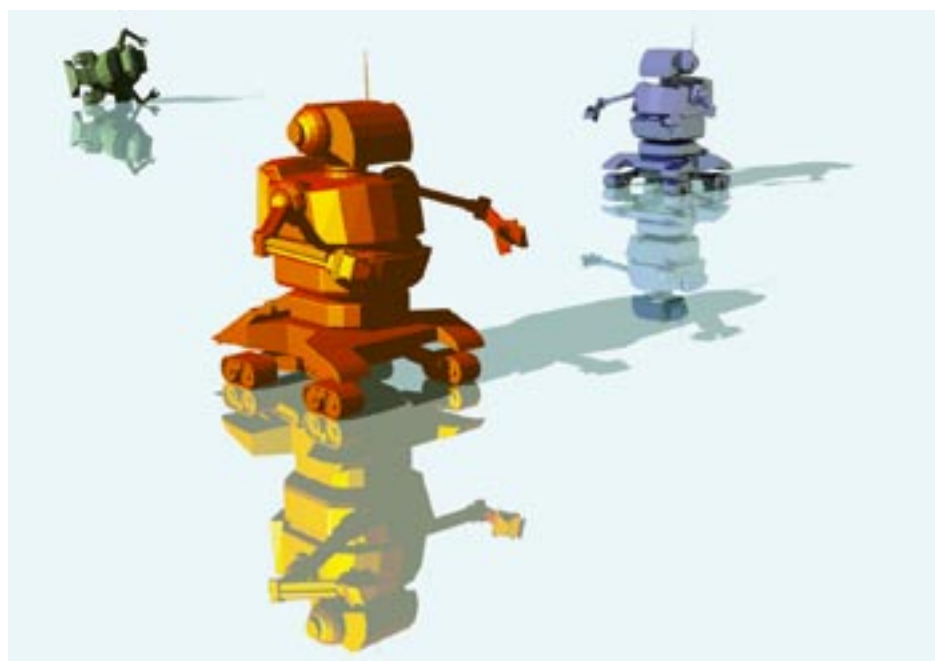

Foto: iStockphoto.com

AF LENA EGEDE FREDERIKSEN, PROJEKTASSISTENT I ERHVERVS- OG SELSKABSTYRELSEN

Enorme data-mængder hentes ind i Virk.dk's databaser af robotter for at opfylde virksomhedernes behov for en overskuelig offentlig sektor. Virk.dk tilbyder virksomhederne én samlet indgang til information og kommunikation med myndighederne. Robotterne sørger for, at en bruger kan vælge imellem en lang række portlets med informationer fra offentlige myndigheder, forskellige tjenester og serviceleverandører. På erhvervsportalen kan han finde branchenyheder, blive opdateret på deadlines og ikke mindst kunne foretage indberetninger til det offentlige.

Virksomhedernes virtuelle knudepunkt

Robotternes informationsindsamling betyder, at virksomheden kan kommunikere med myndighederne, præcis

når og hvor den vil og uden at skulle spekulere på, hvor de enkelte formularer og blanketter kommer fra. Sygedagpenge kan indberettes elektronisk, så de rette oplysninger kommer til de rette myndigheder, uanset hvor disse fysisk befinder sig. Tidligere krævede det op til 22 papirblanketter. Nogle blanketter er lavet til fuldt elektroniske guideforløb forudfyldt med virksomhedens stamdata. De øvrige blanketter er lige ved hånden i pdf-format til udprintning og almindelig forsendelse med post. Det er indtil videre muligt at hente 1200 blanketter elektronisk. For at disse indberetninger skal være juridisk bindende, skal brugeren dog først oprette en digital signatur. Det gør man gratis via en portlet på Virk.dk.

- Det er visionen, at Virk.dk konstant skal udbygges og tilpasses virksomhedernes behov og ønsker. Det kræver en meget

kompatibel it-arkitektur, der kan udbygges til alle de services, vi endnu ikke er klar over, at virksomhederne har brug for til at lette deres administrative byrder. De datamængder, den skal kunne rumme, er enorme, for aldrig før har information fra så mange offentlige instanser været involveret i samme it-projekt, siger Bettina Hagerup fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som har stået for udbuddet af portalen. Portalen drives af et konsortium der består af Krak, Kapow Technologies, Dafolo, Resultmaker og IBM.

Robotter kopierer web-indhold automatisk

Den informationsmængde, Virk.dk indeholder, stiller høje krav til opdateringen af de enkelte indholdselementer på portalen. Samtidig skal myndighederne selv kunne levere og opdatere deres indhold på portalen uden at give myndighederne hverken dobbeltarbejde eller ekstraomkostninger. Denne procedure til kopiering af indhold skulle derfor automatiseres så meget som muligt, og det var en udfordring, der krævede en innovativ løsning – robotteknologi. En robot er et instruktionssæt, som definerer, hvordan en bestemt funktion op imod en webside skal udføres. For eksempel hvordan alle nyhedsartikler udtrækkes fra et nyheds-site, eller hvordan et bogkøb foretages på en online boghandel. Dermed kan mange websider integreres i portalen uden aktiv medvirken fra de berørte websider.

Denne model, der kræver et web-interface til de nødvendige oplysninger, kan lade sig gøre, fordi alle instanser inden for den offentlige sektor allerede er blevet pålagt at gøre deres relevante data tilgængelige over internettet.

Til Virk.dk søges relevante websider igennem. Hvordan hver enkelt webside er genereret er irrelevant, da det kun er den html, der ligger på internettet, der

bruges. Robotten navigerer gennem html-siderne, som en bruger ville gøre det og klipper det html ud, der, under udviklingen af robotten, er blevet udpeget som relevant for Virk.dk.

Virk.dk har cirka 750 robotter, der kører på næsten 2500 url'er. På en måned kører der cirka 13.500 robotkørsler. Robotterne kører mellem hver halve time og en gang om måneden alt efter hvilken type indhold, de henter. De, der kører oftest, er nyheds-robotter, som henter oplysninger fra for eksempel Infopaq.

Helt usædvanlig teknologi

Kapow Technologies har udviklet en samling applikationer med det formål at bygge, køre og administrere robotterne, der udtrækker data fra websider. Robotterne kan udtrække data, som kræver indtastninger af eksempelvis brugernavn,

kodeord eller søgekriterier i formularer på de enkelte websider. Løsningen tillader også kommunikation over eksempelvis SSL-krypterede protokoller.

- Robot-teknologien gør det til en tidsmæssigt og økonomisk overskuelig opgave at hente store mængder data og gøre dem tilgængelige på portalen. Således vedligeholdes Virk.dk's løsning af én person, og de offentlige dataleverandører har ikke foretaget nogen omlægninger af deres systemer, siger Kenneth Andersen, som er teknisk konsulent på Kapow Technologies. Han har ikke kendskab til, at tilsvarende teknologi udbydes andre steder i verden.

Samtlige applikationer er skrevet i Java og kan dermed køres på alle platforme, hvortil der findes en kompatibel JVM, herunder Linux og Windows. Robotterne eksekveres enten i et batch- eller

realtidsmiljø afhængigt af funktion. Batch-eksekveringen af robotter er baseret på kommandolinjer og kan således iværksættes enten manuelt, via scripts eller automatisk ved hjælp af en scheduler som for eksempel Crontab på Linux.

Flere muligheder for indholdsleverandører

I stedet for at lade robotterne kopiere deres sider, kan myndigheder, som har indhold på Virk.dk, vælge at bruge Virk.dk's eget web content management-system. De kan enten vælge den samme ASP-løsning, som på Virk.dk, eller et andet produkt og så publicere op mod det åbne interface på Virk.dk. Det bliver for eksempel aktuelt, hvis en leverandør ønsker at nedlægge sin webside og udelukkende formidle deres information via Virk.dk. ■

Virk.dk:

En af arkitekterne

Thomas Røgind er projektleder på Virk.dk. Han har ansvaret for en solid del af infrastrukturen på portalen. Blandt andet arbejder han med forretningsmæssige og tekniske aspekter i forbindelse med digital signatur, brugerregistrering og rettighedsstyring.

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

Idéen om en fælles indgang for erhvervs-virksomheder til det offentlige er skabt og forankret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Virk.dk er udviklet i et konsortium. Krak, IBM, Kapow Technologies, Dafolo og Resultmaker slog pjalterne sammen i sensommeren 2001 i forbindelse med besvarelsen af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen projekt-konkurrence om erhvervsportalen. Siden de underskrev kontrakten i 2002 har der været rigtig mange mennesker ind over.

Mange medarbejdere – mange leverandører

- Det er svært at svare på præcist hvor mange mennesker, som har arbejdet med Virk.dk, fortæller Thomas Røgind. Han har selv arbejdet med arkitekturen bag portalen, og i den gruppe har der siddet

12-14 mand. Derudover er der spredt ansatte rundt på de forskellige virksomheder i konsortiet, i de forskellige offentlige styrelser og hos de eksterne leverandører. Alt i alt knap 100 personer.

Virk.dk er en mosaik, som består af mange fragmenter: Der er bl.a. blanketdelen, CMS, robotterne, digital signatur og front end-delen med usability og design. Hver del er forankret hos de forskellige virksomheder i konsortiet. Dertil kommer det fragmenterede, uensartede indhold, som stammer fra stort set alle ministerområderne.

Ambitiøst

Thomas Røgind er tilfreds med Virk.dk i version 1.0 på trods af kritikken om lange svartider.

- Der er en ambitiøs løsning baseret på

kompleks teknologi. Også målt med en international målestok. Virk.dk gik i luften samtidig med den digitale signatur og statens XML-projekt med alle de børnesygdomme, der følger med ny teknologi. Men det har også været en stor udfordring at skulle håndtere offentlig information. De over 20.000 indholdsdokumenter fra knap 300 forskellige netsteder, gør niveauet varieret. Men hvordan har Virk.dk holdt styr på et uregerligt indhold og de mange medarbejdere?

- I alle projektets involverede organisationer bruges Microsoft Project til projektplanlægning og -opfølgning. Til kortlægning af projektaktiviteter og alternativ nedbrydning af projekter bruger Virk.dk Mind Genius, fortæller Thomas Røgind. I Virk.dk har Microsoft Visio været det primære værktøj til diagramme-

Thomas er 35 år og uddannet cand merc fra CBS. Han har arbejdet i pengeinstitutternes verden og var i de glade dotcom tider på et webbureau. Nu er han projektleder på Virk.dk.
Foto: Ulrik Jantzen

ring og visuel dokumentation. Microsoft PowerPoint er dog også velegnet, især til dokumentation af interaktionsdesign.

Til fejl- og hændeshåndtering bruger Virk.dk henholdsvis Lotus Notes TRAC og Atlassian Jira – begge er webbaserede logs.

Robotter overvåger

Virk.dk har ikke et specifikt værktøj til overvågning og styring af det omfattende indhold. Robotterne overvåger de mange indekserede indholdsartikler med en fast frekvens, f.eks. dagligt for nyheder. Hvis der er lagt nye artikler ud på webstedet, hentes indholdet automatisk ind på ny.

- Men laver myndigheden om på webstedet, vil robotten fejle. Så må vi ind og sikre at robotten igen henter det ønskede indhold fra den nye placering. At styre og vedligeholde disse robotter er fuldtidsarbejde for en medarbejder, siger Thomas Røgind.

God udvikling

Virk.dk havde premiere for den fulde offentlighed d. 2. september 2003. Så hvordan vurderer Thomas Røgind det sidste halve års tid?

- Vi er inde i en god udvikling. Det har krævet noget tilvænning for virksomhederne at skulle skippe de kendte arbejdsgange til fordel for digital signatur, elektronisk indberetning og informationssøgning ét sted, uanset afsender. Men når de lærer portalen at kende, bliver de fleste positive. I virkeligheden handler det mindst lige så meget om processer og arbejdsgange som om ny teknologi. ■

Digital signatur på Virk.dk

For at komme rigtigt i gang på Virk.dk skal virksomheden først have en digital signatur. Det er brugerens nøgle til portalen og til alle de services, der udbydes.

Sådan gør du:

1. Gå ind på **www.virk.dk**.
2. Registrer dit navn og virksomhedens CVR-nummer.
3. Udskriv og underskriv et dokument, der sendes ind til TDC.
4. Du modtager en e-mail fra TDC med et link. Gem den.
5. Få dage senere modtager du din pin-kode med posten.
6. Find din e-mail, klik på linket, indtast din pinkode.
7. Du viderestilles nu til **www.virk.dk**. Brugerregistreringen færdiggøres.
8. Du er nu klar til at bruge Virk.dk som registreret bruger.

Interaktiv betjening af borgere

Virk.dk's guides og elektroniske indberetninger fører brugeren gennem ansøgninger, blanketter og processer. Det omfatter elektroniske indberetninger til for eksempel ToldSkat samt guidede forløb, når man skal opstarte virksomhed, administrere en byggesag eller ordne sygedagpenge. De guidede forløb tilpasser sig under vejs til de spørgsmål, der besvares i de elektroniske formularer, således at brugeren vil opleve forløbet som en individuel betjening. Guiderne er beregnet på at strække sig over lang tid (for eksempel et byggeris forløb), og de kan påbegyndes på Virk.dk og derefter genoptages, efter man er logget ind. Løsningen er baseret på „Online Konsulenten“, som er udviklet af Resultmaker A/S. Dette software kan dels anvendes til elektroniske formularer med digital signatur og dels til at bygge webbaserede workflows eller guideforløb.

Anmeldelse af Virk.dk:

God funktionalitet – lange svartider

Hovedformålet for Virk.dk - at mindske tidsforbruget på administrative opgaver for danske virksomheder – ser ud til at blive opfyldt. Sitet er velstruktureret og velfungerende, dog er downloadtiderne for lange.

AF PETRA HUSUM, FREELANCE

Virk.dk er en erhvervsportal på internettet, hvor administrative opgaver, indberetninger og specialservices bliver samlet med det overordnede formål at gøre livet lettere for virksomhederne. Her kan man få erhvervsrelevant information, lette de administrative byrder, dels ved at spare tid, dels ved en lettere kontakt til det offentlige gennem digital forvaltning. På længere sigt vil kommuner og amter også blive koblet aktivt på systemet.

For lang tid

Fra et design- og indholdsmæssigt synspunkt er det en rigtig god løsning, der her er fundet frem til. Og hvis mulighederne for indberetninger og anmeldelser til det offentlige ved hjælp af digital signatur rent faktisk virker, er denne del af portalen også et godt stykke arbejde.

Men det er klart, at løsningens succes afhænger af, om brugerne rent faktisk kommer igennem med deres henvendelser, at oppe-tiden er i top, og at download-tiderne ikke er for lange. Om virkeligheden er sådan, må evalueringer vise, men her fra min gennemsnitlige ADSL-forbindelse er download-tiden ikke i top. At skifte mellem siderne tager alt for lang tid. At komme til et menu-punkt i 3. niveau tager 40 sekunder. Det er for lang tid! I det hele taget er det lidt træls at skulle klikke sig frem for at få overblik over, hvilke valgmuligheder, man har i menuen. Det kunne godt gøre mere brugervenligt.

Designet

At Virk.dk er et selskab i Krak, er man ikke i tvivl om, når det kommer til det designmæssige. Heldigvis har det grafiske udtryk forbedret sig betydeligt hos Krak siden starten. Når først man er væk fra den lidt rodede forside, synes jeg, at Virk.dk er rigtig pæn og gennearbejdet grafisk. Dog kunne man meget, meget nemt undvære de skæmmende bannerreklamer. Er det virkelig nødvendigt/rigtigt i en portal, som det offentlige har postet et to-cifret millionbeløb i, og som vel fortsat får offentlig støtte?

Bureauet Bysted, der har designet logoet, er sluppet ret godt fra den opgave. Det er lykkedes dem at skabe et logo, der

lever op det det erklærede formål om at finde den rigtige identitet for sitet som helhed, en balance mellem den fælles portalidentitet og identiteten hos de mange leverandører af information.

Digital forvaltning med vejledning

Som nævnt, skulle et af Virk.dk's hovedformål være at hjælpe med håndtering af virksomhedernes kontakt til det offentlige gennem digital forvaltning. På sitet kan man på forskellig vis – og stadig brugervenligt – finde de blanketter, man skal have udfyldt. For at blive bruger af systemet skal man have en digital signatur, som man nemt og gratis bestiller.

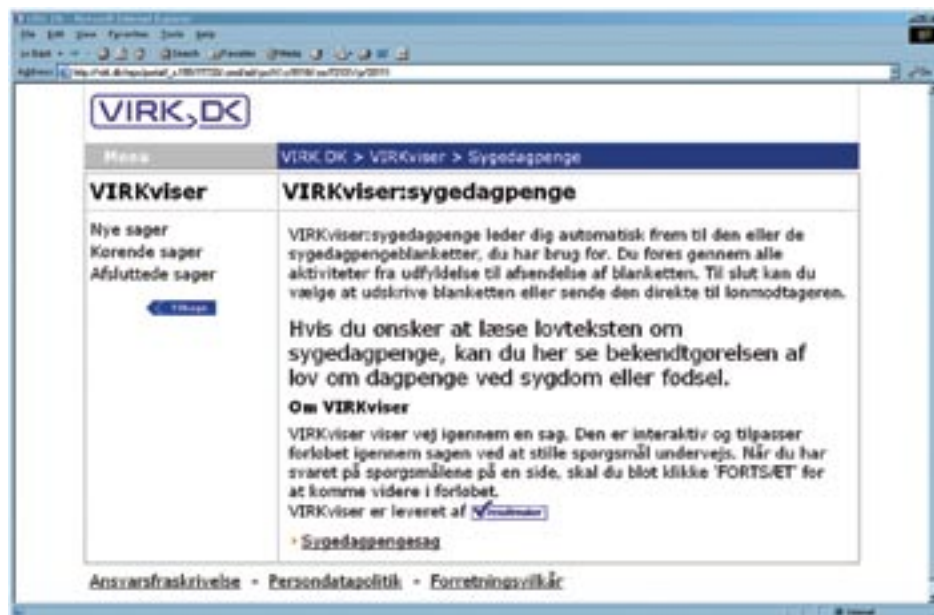
Hvis man er logget ind med sin digitale signatur, vil man få mulighed for at afgive oplysningerne online, hvilket betyder, at man ikke behøver at indsende papir-udgaven af formularen. Hvis man ikke er logget ind, skal man udskrive, underskrive og indsende papir-formularen.

God guide

Ret velfungerende, synes jeg, de såkaldte VIRKviser er. VIRKviser er en guide, der vi-

Det skulle være muligt at slippe for grimme bannerreklamer på et offentligt site til et to-cifret millionbeløb.

VIRKviser er en god interaktiv guide. Den tilpasser forløbet igennem sagen ved at stille spørgsmål undervejs. Dermed kan man indberette f.eks. sygedagpenge uden at vide præcist, hvilke formularer, man skal gøre brug af. VIRKviser holder også rede på, hvilke af ens sager, der er nye, hvilke, der kører, og hvilke, der er afsluttede.

ser vej igennem en sag. Den er interaktiv og tilpasser forløbet igennem sagen ved at stille spørgsmål undervejs. Dermed kan man indberette og anmelde uden at vide præcist, hvilke formularer, man skal gøre brug af. Det finder systemet selv ud af. F.eks. vil VIRKviser: sygedagpenge automatisk lede frem til den eller de sygedagpengeblanketter, man har brug for.

VIRKviser holder også rede på, hvilke af ens sager, der er nye, hvilke der kører, og hvilke der er afsluttede.

Meget relevant indhold

Virksomheder får ud over muligheden for indberetninger og anmeldelser online mulighed for at finde og anvende en masse relevant information – specifikt i forhold til branchen eller specifikt i forhold til en situation, man står i som virksomhed.

Og her er virkelig en masse god information at hente - opdelt efter branche, jobfunktion eller efter emne. Informationerne findes i forvejen rundt omkring på nettet, men bliver så fundet af virk.dk's robotter og hermed samlet dette ene sted. Som sagt, en masse god og godt præsenteret information. Som et ud af mange eksempler oplister jeg nedenfor, hvad man får adgang til ved at klikke sig ind under arbejdsmiljø:

1. Oversigt over vejledninger om arbejdsmiljø fra Arbejdstilsynet.
2. Overblik over begrebet Arbejdspladsvurdering (APV) med en introducerende APV-guide, en FAQ om APV fra Arbejdstilsynet, APV-vejledning fra Arbejdstilsynet og 60 brancherelaterede APV-checklister
3. Materiale om virksomhedens sikkerhedsorganisation bl.a. med link til alle udbydere af Arbejdsmiljøuddannelsen – også on-line kurser.
4. Adgang til 48 brancherettede vejvisere, der beskriver de vigtigste arbejdsmiljøproblemer.
5. Mulighed for at anmelde en arbejds-skade til forsikringsselskab, Arbejdsskadestyrelsen og Arbejdstilsynet via EASY.
6. Adgang til diverse værktøjer fra Rådgivende Sociologer A/S.
7. Adgang til statistikker og rapporter om arbejdsulykker og arbejdsmiljø.
8. Information om certificering af arbejdsmiljøledelse hos Dansk Standard.
9. Adgang til søgning i artikelarkiv i tidsskriftet Arbejdsmiljø.
10. Link til alle relevante offentlige institutioner vedr. arbejdsmiljø
11. Oversigt over artikler fra E-nyt.

Så må man da have den nødvendige information til at komme i gang med at forbedre arbejdsmiljøet!!

Andre tilbud til brugeren

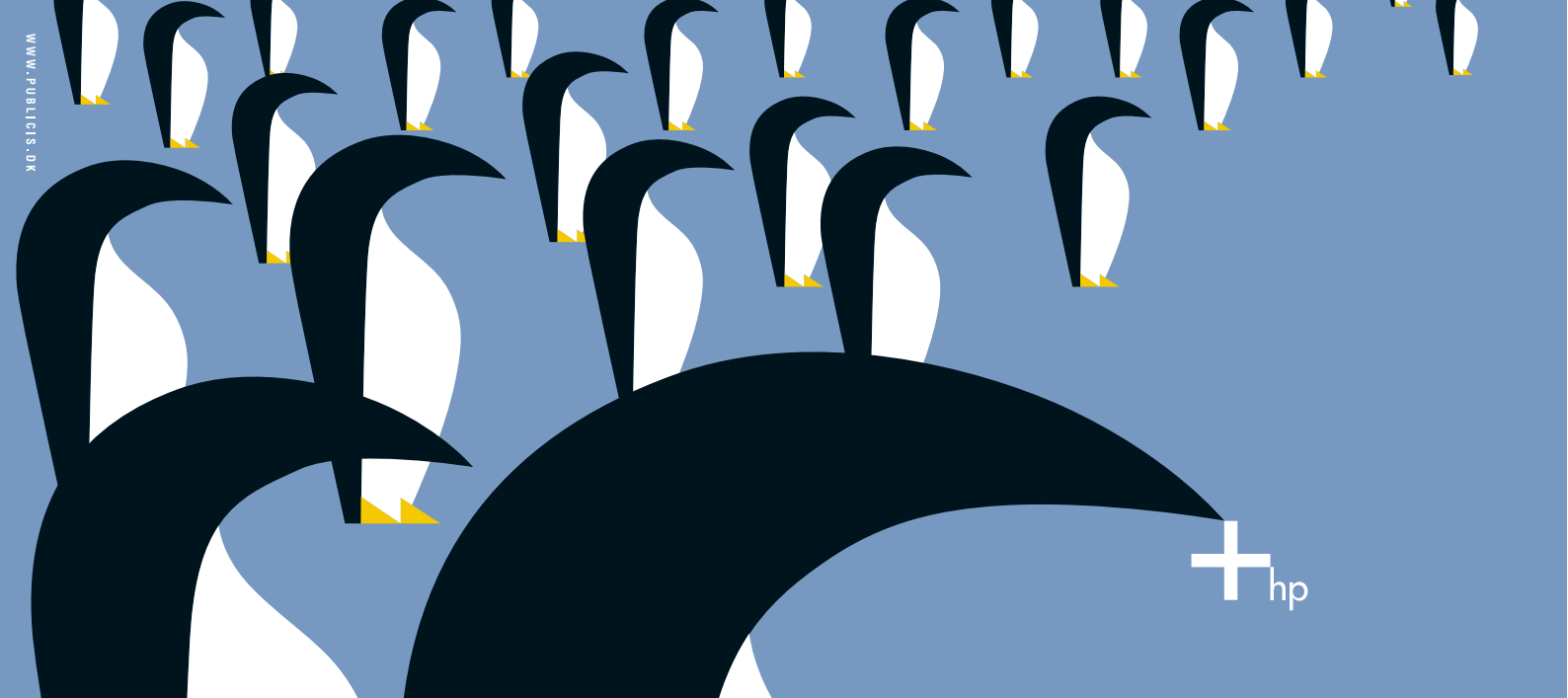
Og der er en masse andre features, som virksomhederne kan bruge. F.eks:

- Hjælp til administration døgnet rundt
- En søgemaskine, der søger i information, blanketter, services og internet-tjenester på tværs af traditionelle offentlige og private domænegrænser.
- Signaturboks, som er en sikker postkasse til elektronisk post, som kun kan åbnes med den digitale signatur. I Signaturboks opbevares afsendte og modtagne dokumenter eller beskeder fra og til private virksomheder og offentlige myndigheder i elektroniske arkivmapper. Rettighedsstyring af Signaturboks tillader virksomheden at bestemme, hvem der har rettigheder til at foretage posteringer på vegne af virksomheden – for eksempel deres revisor.

Nu også for Mac

Da Virk.dk blev offentliggjort i september 2003 var der en del kritik af, at sitet ikke virkede i browsere, der ikke lige var Linux- eller Windowsspecifikke. Det gjaldt f.eks. brugere af Macintosh-computere (dvs. store dele af det grafiske miljø), brugere med det gamle Windows 95-styresystem og brugere af forskellige open source-platformer. En lille og absolut uvidenskabelig rundspørge i januar 2004 viser, at programmørerne bag Virk.dk har fået rettet dette forhold op. Så selvom der fortsat er kritik af, at sitet kører meget langsomt, så er disse brugere i store træk alligevel med.

Alt andet ville da også være pinligt, da regeringen netop havde offentliggjort deres politik på området: "Forvaltningerne bør sikre tilgængeligheden af offentlige hjemmesider ved at overholde de gængse standarder på området, herunder benytte XML, W3C standarderne og standarderne for handicaptilgængelighed". Og da vi taler om en hjemmeside, der har kostet staten et tocifret millionbeløb, ville alt andet også være for dårligt. ■

Mød alle dem der kender Linux bedst...

Markedet for Linux-løsninger er i konstant udvikling.

Og HP går forrest. Fra starten har vi fokuseret på Linux's største styrke – de åbne miljøer – og det har givet os en position som den virksomhed, der har den største ekspertise indenfor Linux-løsninger. Vi har været igangsættere på mange open source projekter, open standards og åbne protokoller. Linux har de seneste år udviklet sig som et seriøst alternativ til de mere etablerede styresystemer. Det er et stabilt og fleksibelt system, der bliver brugt i mange forskellige industrier og inden for diverse brancher. HP arbejder hele tiden på at udvikle sin position som førende leverandør af Linux-løsninger. Derfor har vi udviklet en infrastruktur, der giver os mulighed for hele tiden at levere den optimale løsning til vores kunder. Samtidig har vi mere end 5.000 Linux-eksperter, der kan svare på selv de mest komplicerede spørgsmål om de forskellige applikationer.

Velkommen til en verden af muligheder

Vi afholder nu et seminar, hvor du kan få et indblik i fremtidens operativsystem. På seminaret kan du høre, hvordan Linux også kan gøre en forskel i din virksomhed. Seminaret afholdes torsdag den 4. marts. I løbet af dagen vil du møde de førende Linux eksperter fra Oracle, BEA, Novell, Sendmail, SAP og verdens foretrukne Linux-partner – HP. IDC vil også give deres overblik over markedet for Linux og Scandinavian IT Group vil berette om de overvejelser og erfaringer, de har haft med Linux.

Agenda

- 09.00 Morgenmad**
- 09.30 Velkomst**
v/ Flemming Sustmann,
Server Business Unit Manager, HP
- 09.50 Time, money and hassle**
v/ Tom Meyer, Expertise Center-Manager
European Server, IDC
- 10.35 Case - Michael Ørnø fra Scandinavian IT Group**
Scandinavian IT Group er netop startet op på Linux. Hør om deres erfaring, visioner og overvejelser omkring Linux.
- 11.05 Pause**
- 11.30 Latest Linux Trends and Services**
v/ Eva Beck, Linux Business Manager EMEA, HP
- 12.00 mySAP ERP – drive down TCO**
v/ Helge Deller, Development Mgr,
SAP LinuxLab & Unix Platforms
- 13.00 Frokost**
- 13.45 The Open Alternative**
v/ Mette With Petersen,
Country Manager Novell Danmark
- 14.15 Simplifying Enterprise Computing:
Faster Time To Value**
v/ Gorm Christensen,
BEA Sr. Consultant, BEA Danmark
- 14.45 Oracle on Linux**
v/Oracle
- 15.45 Strategic Alliances**
v/ Jon R. Doyle, Development Mgr, Sendmail
- 16.15 Afslutning**

Tilmeld dig allerede i dag på www.hp.dk/seminarer eller kontakt Pernille Søe på tlf. 23 33 72 17 hvis du har spørgsmål om arrangementet.

Ingeniørerne der regnede den ud – i millionvis

Fem ingeniører, tre studerende og to lærere, tænker, regner og filosoferer – tavle efter tavle med lange formler, speciale efter speciale med store teorier og komplicerede beviser – og skaber efter ti års teoretisk arbejde et par solide patenter og en voksende virksomhed med et lovende produkt. Et lille program beregner de mange komplicerede sammenhænge mellem et utal af parametre med mange udfald – og kompilerer hele dynen til et fikst lille filformat.

Af CLAUS THORHAUGE,
CLAUS@THORHAUGE.DK

Når en Vestas-vindmølle er bygget færdig, kravler en tekniker op i den for at få isenkrammet til at spille sammen. Det betyder, at han skal konfigurere styrecomputeren, og undervejs i den proces skal han tage stilling til op to tusinde parametre, der er indbyrdes afhængige af hinanden.

Programmet til at styre møllen med er generel software, som for hver enkelt mølle skal forsynes med information om, hvordan netop den mølle er konfigureret. Hvor høj er den, hvor stor er vingediameteren, hvor mange megawatt kan møllen producere, står den på vand eller på land, ved hvilken vindstyrke skal den bremse og så videre? Og disse mange parametre er indbyrdes afhængige i et kompliceret – og ofte ujævnt – mønster.

– I praksis giver det et astronomisk antal muligheder – mere end hundrede millioner løsninger, forklarer Jesper Møller.

Det er her hans firma, Configit Software A/S, kommer ind i billedet. Sammen med to andre studerende og to lærere fra hans studier på henholdsvis Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og IT-Universitetet har han udviklet et program, der kan systematisere og organisere forholdet mellem mange parametre og mange udfald.

– Vi regner de hundrede milliarder løsninger ud på en rigtig smart måde, forklarer Jesper Møller, der er civilingeniør og ph.d. Men i virkeligheden forskede Jesper og hans kolleger i noget helt andet.

Chiptest og konfigurering er samme teori

De fem ingeniører arbejdede med at

Jesper Møller er trods sine ti år på universitet – og en doktorgrad – „sprunget ud” som sælger. Det betragter han som en kæmpe udfordring.

– Jeg møder ofte meget kompetente kunder, og der er stadig en del af opgaven, der ikke kan løses af softwaren fra Configit, så spændende, tekniske udfordringer er der masser af, fortæller han.

Foto: Claus Thorhauge.

forbedre de metoder, man bruger til at teste computerchip. Gruppen, der senere flyttede fra DTU til det nyoprettede IT-Universitet (ITU), forskede i at udvikle algoritmer, så man ved hjælp af logik og matematik kan checke designet af hardware og software, inden produktionen går i gang.

Et emne, der for alvor blev aktuelt, da Intel for nogle år siden måtte trække en serie Pentiumchip tilbage, fordi chippen i specielle tilfælde regnede forkert.

– De kunne have undgået at brænde fingrene, hvis de havde brugt et verifikationsværktøj, som det, vi forsker i, til at teste chippen. Med et softwareprogram kan man simpelthen prøve alle udfald igennem og dermed give et udtømmende bevis for, at den virker, som den skal, forklarer Jesper Møller.

Men de fem ingeniørers arbejde var rent teoretisk og akademisk, indtil de i midten af 90'erne kom i tanke om, at deres såkaldte verifikationsteknik kan overføres til andre komplekse problemer – for eksempel til e-handelsbutikker på internet.

– Vi får simpelthen øjnene op for, at den avancerede forskning, vi laver, kan bruges kommercielt. Det er nemlig præcis det samme, man gør, når man konfigurerer en række parametre, som når man verificerer en chip, forklarer Jesper Møller.

250 millioner cykler

Han haler sin bærbare computer frem på bordet og demonstrerer, hvordan

han på en uge har registreret de utallige måder, man kan sætte en cykel sammen på. På en hjemmeside for en imaginær cykelhandler markerer man med få klik sin højde, ønsket cykeltype, om man vil have skærme, ringeklokke, bagagebærer og så videre. Straks kan man for eksempel se, hvilke størrelser på stellet og hvilke farvekombinationer, der er mulige.

Det snedige ved systemet er, at man også kan gå den anden vej og markere, at man vil have en rød cykel med 26 tommer stel. Softwaren fra Configit er nemlig ikke en sekventiel konfigurator, men en sammenhængende struktur, som man kan gå ind i fra alle mulige sider. Systemet kvitterer på et øjeblik med at markere, at det kan blive en mountainbike eller en citybike – men ikke en racer-cykel. Samtidig viser en tæller nederst på siden, hvor mange kombinationer, der er tilbage. Undervejs som vi foretager flere og flere valg, falder antallet af muligheder fra de oprindelige 250 millioner til mere overskuelige størrelser.

Det mest imponerende er, at det komplekse mønster er tastet ind i nogle få hundrede – ganske overskuelige – kodelinier. Configit har simpelthen udformet sit eget programmeringssprog med sin egen syntaks. Det er temmelig enkelt og logisk – det ligner andre programmeringssprog. Det er faktisk så simpelt, at det er en ikke-tekniker på Danfoss i Nordborg, der har indtastet de regler, der skal bruges, når montørerne skal sætte styrecomputeren op til de store og meget forskellige køleanlæg, som Danfoss producerer.

Ingen salg i software til internet

Så er vi tilbage til vindmøllen fra før. Da Jesper Møller og hans venner stiftede deres firma i år 2000 var dotcom-boblen nemlig på sit højeste, så de troede naturligvis også, at den store indtjening lå i konfiguratorer på internet i lighed med den til cyklen. Men internetboblen bristede jo netop, som de gik i gang – og i praksis er et specialprodukt som Configit alt for dyrt og kompliceret til at styre valgmulighederne på en hjemmeside.

– Man skulle tro, at det er sådan en beregning, der ligger til grund for valgmulighederne på for eksempel Dells hjemmeside. Men i praksis vælger man kun mellem nogle få hundrede standardopsætninger, når man køber en computer, så det er ikke nødvendigt, forklarer Jesper Møller.

Det er derfor, man først og fremmest kan finde de fem ingeniørers forskning i produktionssystemer, der styrer maskiner som for eksempel vindmøller og køleanlæg. Danfoss blev faktisk den første kunde, der inviterede Configit indenfor. Danfoss bruger først og fremmest Configit til opsætning af store køleanlæg i supermarkeder på samme måde, som Vestas bruger systemet til konfigurering af vindmøller. En enhed med et generelt styringsprogram skal i hver enkelt opstilling have information om en lang række parametre, og det foregår på den måde, at montøren forbinder sin lommecomputer – en PDA – til styringsenheden med et kabel. I den lille håndcomputer ligger Configits software med alle gyldige kombinationer, og så kan montøren bare klikke sig frem med pennen uden at risikere at vælge to modstridende parametre.

Speciel sprog og syntaks er nødvendigt

Men hvorfor bruge så mange kræfter og penge på et dyrt specialprogram som Configit?, vil nogle måske indvende. En dygtig programmør kan vel programmere komplicerede kombinationer i et almindeligt programmeringssprog.

– Men det er faktisk svært, og meget hurtigt bliver tingene meget komplekse og langsomme i takt med, at der kommer mange parametre og mange udfald, forklarer Jesper Møller.

Der bliver stille et øjeblik.

– Det kan ikke lade sig gøre i et almindeligt programmeringssprog. Du kan godt regne det igennem og validere løsninger, men det er sværere at give hjælp

til at finde og løse konflikterne. Det må nødvendigvis være en sekventiel model, og så aner man ikke, hvor man skal starte for at løse det, kommer det efter lidt betænkningstid.

Men der er også en anden lille finte ved de danske ingeniørers program: Når samtlige regler er tastet ind, kompileres programmet, og resultatet bliver en ganske lille fil, der indeholder samtlige kombinationer i et specielt komprimeret format. En virtuel tabel, som Configit har døbt deres filformat, er så lille, at den nemt kan ligge på en PDA eller endda en mobiltelefon. De 250 millioner muligheder i cykelksemplet fylder for eksempel 30 kilobyte.

Sekventielt er ikke snedigt

Configit har udviklet forskellige interfaces til deres system, så det blandt andet kan køre i Java, ASP og Microsofts .NET-teknologi.

– Når reglerne er kompileret, skal man ikke regne mere på det. Man får serveret løsningsrummet på et sølvfad, fortæller Jesper Møller.

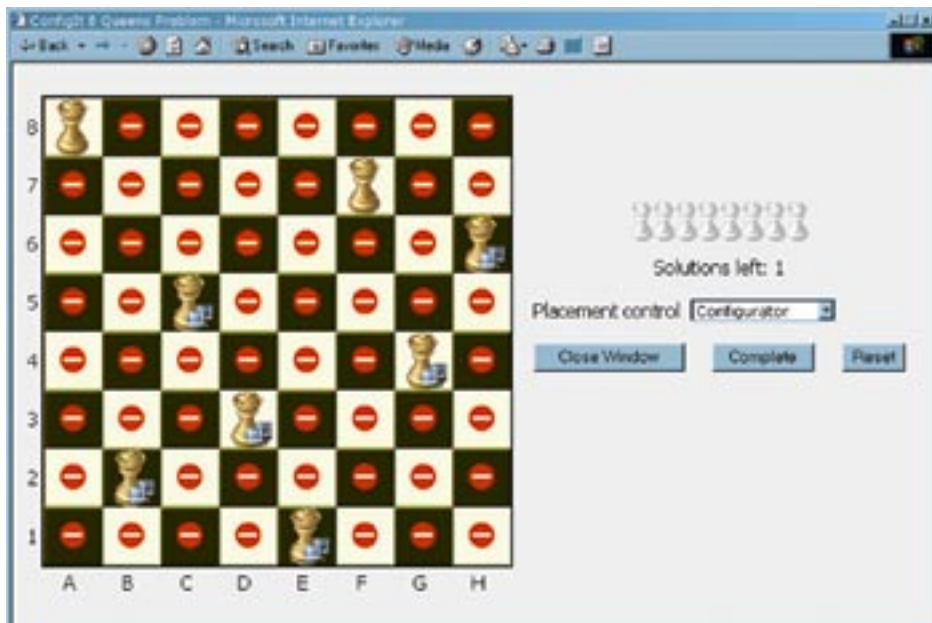
Og der kræves heller ikke meget processorkraft for at bruge systemet, fordi beregningerne er foretaget i forvejen – i modsætning til dynamiske systemer programmeret i traditionelle programmeringssprog.

– Konkurrenten og alternativet til vores produkt er et søgeværktøj – som regel en lille facilitet i en større ERP-løsning (store virksomhedssystemer, red.), men de laver jo i praksis bare en sekventiel validering. Derfor har du ingen garantier for, hvor længe beregningen varer, og de beregner heller ikke alle udfald. Normalt regner de i et eller to sekunder og leverer resultatet under de forudsætninger, forklarer Jesper Møller.

Han kan ikke lægge skjul på stoltheden over at have implementeret Configit i et ERP-system fra Baan for en kunde.

Naturligvis er Configits algoritme og det tilhørende filformat patenteret i de fleste vestlige lande, så det lille 18 mand store firma på Østerbro i København er i praksis et godt hestehoved foran alle konkurrenterne i deres lille niche. Og det begynder stille og roligt at gå fremad efter en tung start. De fem iværksættere var jo netop så uheldige at sætte skub i virksomhedsdrømmen præcis samtidig med, at it-boblen brast og den økonomiske nedtur begyndte.

– Det første lille års tid var på et meget nøjsomt og lavt budget. Men IT-Universitetet har en god direktør, Mads Tofte,

Prøv selv

Det er sjovt – og tankevækkende – at eksperimentere med milliarder af kombinationer. Configit har lavet et illustrativt eksempel, hvor man skal placere otte dronninger på et skakbræt på en måde, hvor de ikke kan tage hinanden. Der er 92 gyldige muligheder – ud af næsten fire en halv milliarder muligheder. Adressen er her: tinyurl.com/2f995.

Her kan man også finde cykelkonfiguratoren og et eksempel på en pc-butik.

der greb vores ide og hjalp os i begyndelsen med et stille et lokale til rådighed. På den måde kunne vi begynde i det små samtidig med, at vi passede vores arbejde på ITU, fortæller Jesper Møller.

En klassisk historie om danske nicher

Under den økonomiske nedtur var det fuldstændig håbløst at skaffe velvillige investorer, så ingeniørerne valgte i fæl-

lesskab at kautionere for et lån i banken. Men allerede ved den første julefrokost i december 2000 var pengene brugt op.

– Der var nogle få interesserede investorer, men de ville overtage det hele for nogle få millioner kroner. Der var vi slet ikke interesserede i – vi havde is i maven og troede på den gode ide, fortæller akademikeren, der efter ti år som videnskabsmand er ved at udvikle sig til en forretningsmand.

– Nu gælder det, tænkte vi. Efter den julefrokost skulle vi ud og sælge eller skaffe nogle investorer. Så vi går i gang med at sælge – så godt som ingeniører nu kan, fortæller Jesper Møller med et skævt grin.

Heldigvis får Configit kontakt til forskerparken CAT (Center for Avanceret Teknologi) ved Roskilde, der støtter ideen – og resten er historie. En historie, som man kunne tro, er udtænkt i hovedet på en politiker under mantraet: Danmark skal leve af de gode hjerner, det gode uddannelsessystem – og nicher. Den er i hvert fald lige efter videnskabsminister Helge Sanders teoribog.

Prøv selv at konfigurere en cykel – eller prøv at placere dronninger på et skakbræt på Configits hjemmeside: www.configit-software.com. Vælg ”Try our online demos.”

Styr på valgmulighederne

Softwaren fra Configit er et specielt programmeringsværktøj med tilhørende filformat kaldet en virtuel tabel, der er beregnet til at styre og formidle uendeligt mange kombinationer af parametre, udfald og indbyrdes afhængigheder. Baseret på en algoritme udviklet af fem danske ingeniører kan programmet ved hjælp af matematik og logik organisere og formidle den komplekse struktur på en enkel og hurtig måde.

Configits software kan i modsætning til dynamiske systemer køre hurtigt og effektivt i for eksempel et Javaprogram på en mobiltelefon eller en PDA.

www.configit-software.com

Selvlært er vellært

Rigtige arbejdsløse sidder ikke med hænderne i skødet og støver til. I Århus samles man tre gange om ugen og lærer nyt. På den måde bliver tiden som arbejdsløs forvandlet til en udviklingsperiode, der føjer nye linjer til cv'et

AF PETER BIRCH, FREELANCE

Hver mandag, onsdag og fredag samles en flok it-entusiaster i PROSAs lokaler i Møllegade i Århus. De er alle sammen arbejdsløse og bruger den ufrivillige fritid til at skaffe sig ny viden og kvalificere sig yderligere til jobsøgningen.

Ved en af computerne sidder f.eks. Brian Dalmose og arbejder på at få et sænke-slagskibe-spil til at virke, så det er muligt at spille mod hinanden over et netværk. Det er ikke fordi, han skal være millionær på at konstruere spil, men fordi han synes, det er en god måde at blive fortrolig med .NET på.

– Det giver et lidt mere realistisk indtryk af, hvad det hele går ud på, fremfor at tage bogen frem og tyre øvelser, forklarer han. Dertil kommer, at det selvfølgelig også er lidt sjovere, når noget kommer til at virke, efter at man har bikset med det et stykke tid. Det fremmer motivationen, at man kan se frem til afprøvningen senere.

– Jeg kommer her, fordi det jo gælder om at have nogle jern i ilden, mens man er arbejdsløs i stedet for blot at sidde hjemme og blive støvet til. Det er et kanontilbud, som PROSA her giver os. Fornemt, siger Brian.

– Helt enig, lyder det fra Tine Kjær-bølling, der sidder lige bag Brian. Der burde være meget mere trængsel omkring computerne hernede. Hun har meldt sig til selvstudiegruppen, fordi hun agter at sætte sig ind i noget af det stof, hun ikke fik lært under uddannelsen.

– Man bliver nødt til at gøre noget for at vedligeholde sine kvalifikationer, når man er arbejdsløs. Ved at komme her og studere på egen hånd får man jo noget at skrive på sit cv og nogle aktiviteter at

Bent Callesen (tv) og Allan Aagesen er stolte af at have udviklet et koncept, hvor arbejdsløse kan udnytte den påtvungne fritid til efteruddannelse. De vil gerne have, at endnu flere kan få glæde af ideen.

Foto Mogens Laier

fortælle om i en jobsøgning, når man bliver spurgt om, hvad man har lavet i den seneste tid, tilføjer hun.

Version 1.0

Selvstudiegruppen i Århus har nu fungeret i over et halvt år. Gruppen blev dannet af PROSA-medlem Bent Callesen, da han i maj sidste år pludselig stod og var arbejdsløs. I stedet for at se det som en katastrofe, betragtede han det som en mulighed for at komme i gang med at lære nogle af de ting, han ikke tidligere havde haft mulighed for at beskæftige sig med. Men han havde ikke lyst til at sidde alene hjemme og studere, så derfor fandt han på at spørge i Møllegade, om PROSA ville hjælpe ham med at finde frem til ligesindede kolleger, som han kunne arbejde sammen med.

– Jeg gik faktisk herved allerede dagen efter, jeg blev arbejdsløs. Jeg ville gerne bruge tiden fornuftigt, men syntes alligevel, det var lidt uoverskueligt at sidde og boge mig igennem 1500-2000 sider alene, forklarer Bent.

Med hjælp fra Århus-kontoret fik han sendt breve ud til andre arbejdsløse i omegnen med en invitation til at komme og læse med, og i løbet af kort tid var gruppen i gang.

– Der var en snes interesserede, men efterhånden skrumpede gruppen ind, så vi endte med at være ti stabile, der var fælles om behovet for at lære noget om objekt-orienteret programmering. Så det gik vi i gang med, fortæller Bent Callesen.

PROSA sponsorede et lille bibliotek med bøger om .NET og stillede et ledigt mødelokale fuldt udstyret med computere og programmel til rådighed for gruppen til at starte med. Senere er biblioteket blevet udvidet en lille smule. Der er nu indkøbt øvelses-cd'er, så man kan stile mod certificeringer i MCAD – eller i hvert fald mod den første af de fire eksamener, der hører til den fulde certificering.

– Vi køber lidt forsigtigt ind, fordi vi lige vil finde ud af, hvad der er den bedste vej frem, forklarer selvstudiegruppens initiativtager.

Krise

Heldigvis har der været et vist frafald fra gruppen – selv i krisetider er der nogen, for hvem det lykkes at finde arbejde. Det er en af grundene til, at gruppen begyndte at smuldre hen mod slutningen af året. En anden grund er, at man nok ikke havde fundet frem til det helt rigtige koncept for, hvordan man arrangerer sig,

så alle får mest muligt ud af det, erkender Bent Callesen.

– Vi havde arrangeret os sådan, at vi alle læste de samme bøger og i samme tempo. På den måde mente vi, at vi bedst kunne støtte hinanden. Men den ide holdt ikke, så derfor er vi nu i gang med at udvikle version 2.0, hvor vi sætter nogle projekter i gang, som vi så hjælper hinanden med at gennemføre.

Første projekt er oprettelsen af en hjemmeside. Det giver for det første mulighed for at øve sig i design, og i at håndtere mailkonti, webserver m.m.

– Dernæst er det vores tanke, at vi kan bruge hjemmesiden som en slags prøvestand for andre af vore projekter. En ting er at få noget til at virke på sin egen computer, men det er jo først, når man kommer ud i et fremmed miljø, at man for alvor finder ud af, om det dur, supplerer Allan Aagesen, der har påtaget sig rollen som hjemmesideadministrator for gruppen. Hvilke øvrige projekter, det i givet fald kunne dreje sig om, afhænger meget af de idéer, gruppens medlemmer selv hiter på. Men Bent og Allan har dog lidt i skuffen for de mindre fantasifulde.

– Vi har en aftale med en motorcykelklub om, at vi måske kan hjælpe dem med

Når man studerer i en gruppe, er der altid hjælp at få, hvis man kører fast i et problem. Her får Tine Kjærbolling en håndsrækning fra de hjælpsomme kolleger i Selvstudiegruppen.

Foto Mogens Laier

deres hjemmeside. Det er en ret kompliceret sag, som et af deres medlemmer tidligere har brugt al sin fritid på at holde ved lige. Men nu kniber det for ham at få tiden til at række, så der er noget for os at øve os på, fortæller de.

Andre må gerne kopiere

Bent Callesen og Allan Aagesen er – med rette, må man sige – helt stolte af, at det er lykkedes at etablere dette tilbud til de arbejdsløse i Århus og omegn. Og de vil hellere end gerne dele ud af deres erfaringer, hvis arbejdsløse i andre dele af landet har lyst til at gå i gang med noget lignende.

– Når vi når dertil, at vi får folk igennem til certificering, vil jeg sige, at vi har fundet et holdbart koncept for selvstudiegrupper i PROSAregi. Det ville være rigtig godt, hvis vi på længere sigt kunne give hinanden nogle tilbud, som kunne anerkendes af f.eks. arbejdsformidlingen og a-kassen, forestiller Bent Callesen sig.

Allan Aagesen er lidt mere forsigtig i sin optimisme. Vanskelighederne ved at holde sammen på en gruppe af arbejdsløse taget i betragtning. Han er dog af den opfattelse, at det på mange måder er mere givende at uddanne sig sammen med kolleger nede i fagforeningens lokaler, fordi det giver en kontakt til faget og mulighed for at opbygge nye netværk til kolleger. Hans forestillinger går i retning af, at konceptet kan udvikles, så det også kan køre over internettet, så også medlemmer i tyndt befolkede områder har mulighed

for at etablere selvstudiegrupper uden at skulle have en dagsrejse til og fra „arbejdet” hver gang.

– Vi vil gerne have flere folk til at deltage. Det vil give os en større berøringsflade og generere flere nye ideer. Det er et godt tilbud, PROSA her giver sine arbejdsløse medlemmer. Vi er stolte af konceptet, og vi vil gerne have, at andre får glæde af ideen også, siger Bent Callesen og Allan Aagesen. ■

Det bliver ikke tilfældigheder, der afgør, hvordan Selvstudiegruppens hjemmeside kommer til at se ud. Siden er i sig selv et studieobjekt, og detaljerne bliver diskuteret grundigt.

Foto Mogens Laier

Sådan finder du selvstudiegruppen

Selvstudiegruppen i Århus mødes tre gange om ugen, mandag, onsdag og fredag fra 10-16.

Tilbudet gælder både for arbejdsløse, deltidsansatte, freelancere og andre, der kan afsætte tiden.

Eneste betingelse for at deltage er, at man er medlem af PROSA.

Man kan komme i kontakt med selvstudiegruppen i Århus ved at kontakte Århus-kontoret i Møllegade.

Michael Tøttrup (mit@prosa.dk) 8730 1403 eller Mads Kellermann (mke@prosa.dk) 8730 1406

Se også den foreløbige hjemmeside på www.prosa-selvstudie.dk eller kontakt selvstudiegruppen på alle@prosa-selvstudie.dk

Skat 2003

I år har vi valgt at lægge de skattemæssige informationer, som du modtager med PROSAbladet i februar måned ud på www.prosa.dk/skat2003. Dette er de væsentligste oplysninger.

Hjælp på www.prosa.dk/skat2003

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Told og Skat sender dig en forud udfyldt selvangivelse. Denne udsendes i perioden medio marts til medio april 2004. Du kan ændre og godkende denne selvangivelse med tast-selv service eller via internettet. Alle de nødvendige oplysninger for at gøre dette følger med selvangivelsen.

PROSAs revisionsfirma har udarbejdet en særlig vejledning om, hvilke forhold du skal være opmærksom på ved ændringer af den udsendte selvangivelse. I vejledningen redegøres der også for hvilke fradragsmuligheder du har – læs den igennem, inden du godkender selvangivelsen.

Som almindelig lønmodtager skal du være særlig opmærksom på:

- fradrag for forsikringspræmier og pensionsordninger
- mulighederne for transportfradrag
- faglige kontingenter og a-kasse. PROSA udsendte oplysninger om størrelsen af dit fagforeningskontingent og a-kassekontingentet til dig d. 6. februar, så du bør have modtaget denne oplysningsseddel nu.
- fradrag for udgifter til kurser

Skattesatser for 2003

- Bundskat 2003: 5,5%.
- Mellemskat 2003: 6% af personlig

indkomst med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der tilsammen overstiger 198.000.

- Topskat 2003: 15% af personlig indkomst med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der tilsammen overstiger 295.300.

Tidsfrister

Selvangivelse:

Lønmodtagere, pensionister m.fl. med fortrykt selvangivelse: skal have afleveret 1. maj i året efter indkomståret.

Øvrige skattepligtige personer og samlevende ægtefæller, hvis den ene har frist til 1. juli samt førnævnte lønmodtagere og pensionister m.fl., der fravælger den fortrykte selvangivelse: 1. juli i året efter indkomståret.

Restskat

Hvis der skal betales restskat for 2003, kan beløbet indbetales til skattevæsenet inden den 1. juli 2004. På den måde undgår man at betale et tillæg på 7%. Tillægget er ikke fradragsberettiget. Der kan dog ikke undgås tillæg for beløb, som overstiger kr. 40.000. Beløb herover kan indbetales med et tillæg på 2% før 15. marts 2004. Hvis man helt vil undgå tillæg for restskat over kr. 40.000, skal indbetaling være sket inden udgangen af indkomståret.

Den del af restskatten, der ikke er indbetalt efter ovennævnte regler, forfalder i øvrigt til betaling på følgende måde:

Restskat på indtil kr. 15.600 opkræves med tillæg af 7% sammen med skatten for 2005.

Restskat på mere end kr. 15.600 opkræves med kr. 15.600 + 7% sammen med skatten for 2005 og resten med tillæg af 7% i 3 rater i månederne september, oktober og november 2004.

Overskydende skat

Overskydende skat tilbagebetales med et skattefrit tillæg på 2% i løbet af sommeren 2004. Hvis der ønskes hurtigere tilbagebetaling, skal anmodning herom være fremsat inden udgangen af indkomståret.

Såfremt der efter 1. oktober 2004 foretages ændring til 1. årsopgørelse, opkræves eller tilbagebetales et ekstratillæg på 0,6% pr. påbegyndt måned. ■

www.toldskat.dk

Adobe Illustrator CS Classroom in a Book
Adobe Photoshop CS Classroom in a Book
Adobe GoLive CS Classroom in a Book
Adobe InDesign CS Classroom in a Book
Ny Adobe CS serie. Vælg 3 bøger og betal kun for 2.

ISBN: 0321193806

ISBN: 032119375X

ISBN: 0321193768

ISBN: 0321193776

Normalpris kr. 470,- pr. stk.

Medlemspris kr. 376,- pr. stk.

3 for 2

Betal for 2 bøger og får den sidste gratis

Internetworking Technologies Handbook Fourth Edition

Internetworking Technologies Handbook, Fourth Edition is a comprehensive reference that helps networking professionals understand and implement contemporary internetworking technologies. Master terms, concepts, technologies, and devices used in today's networking industry, and learn how to incorporate internetworking technologies

into a LAN/WAN environment with this definitive reference. This edition features brand-new chapters on storage networking, VoIP, DPT/SRT, EAP, Cisco IOS®, and optical networking, as well as updated content on a number of important topics.

Cisco Press

ISBN: 1587051192

Normalpris kr. 567,-

Contributing to Eclipse: Principles, Patterns, and Plug-Ins

Erich Gamma and Kent Beck introduce you quickly, yet thoroughly, to Eclipse, the emerging environment for software development. Instead of simply walking you through the actions you should take,

Contributing to Eclipse, with its many sidebars, essays, and forward pointers, guides you through Eclipse. You will not just do. You will also understand.

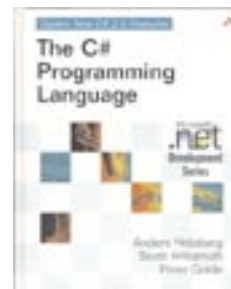
Erich Gamma

ISBN: 0321205758

Normalpris kr. 420,-

Medlemspris kr. 336,-

The C# Programming Language

A simple, modern, object-oriented, and type-safe programming language, C# offers developers the high productivity of Rapid Application Development (RAD) languages alongside the raw power

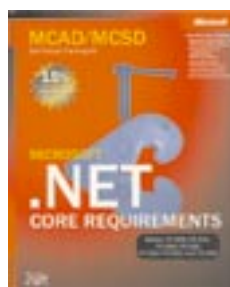
of C+. Moving beyond the online documentation, The C# Programming Language is an accessible guide to the C# specification. Written by the language's architect and the specification's author, it provides the complete specification along with descriptions, annotations, reference materials, and code samples from the C# working group.

Anders Hejlsberg

ISBN: 0321154916

Normalpris kr. 320,-

Medlemspris kr. 256,-

MCAD/MCSD Self-Paced Training Kit: Microsoft .NET Core Requirements, Exams 70-305, 70-315, 70-306, 70-316, 70-310, 70-320, and 70-300

Great resources, excellent value. Get in-depth training and practice with the skills measured by the core exams for MCAD or MCSD certification—all in one box.

Covering Exams 70-300, 70-305/70-315, 70-306/70-316, and 70-310/70-320, these four official Microsoft study guides encompass both language specialties—Microsoft Visual Basic .NET and Microsoft Visual C# .NET - for both the MCAD and MCSD exam tracks.

Microsoft Press

ISBN: 0735619255

Normalpris kr. 1709,-

Medlemspris kr. 1281,-

Månedens supertilbud for Prosa-medlemmer - 25 % rabat

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

Bog anmeldelse med holdninger

Redaktionen har modtaget følgende indlæg om bog anmeldelsen "Serverprogrammering med og uden monopol" i sidste nummer af PROSAbladet:

Rasmus Lindgren

(en person, der aldrig før har skrevet et læserbrev!) skriver bl.a.:

I forbindelse med at jeg læste jeres januarudgivelse, faldt jeg over en bog anmeldelse med den underlige overskrift „Serverprogrammering med og uden monopol“. Ved første gennemlæsning af bladet sprang jeg den bare over, da den så ud til at handle om ASP, hvilket i mine øjne er en noget forældet teknologi og derfor ikke har min store interesse.

I det store hele var jeg forbavset over emnet var ASP, et sprog som jeg har kodet en del i nogle år tilbage. Anmelderen Tom Allan Olsen (TAO) viste stor begejstring for bl.a. Response og Request-objekterne og kaldte arrays- og application og session-objekterne for langhårede. „Nå da“ tænker man lidt ved sig selv, hvordan går det så, når vi kommer til bogen om ASP.NET, som er min foretrukne udviklingsplatform på både mit arbejde og i privaten.

Jeg fik noget af en overraskelse, da en simpel bog anmeldelse blev til noget, der nærmede sig en nedrækkelse af Microsoft i en open source-brugergruppe. TAO beskriver ikke bogen, men teknologien som „Nye begreber, ny syntaks, ny terminologi, unødigt kompliceret kode gør for at se ikke lige frem ASP.NET mere tillokkende end

ASP. Og alligevel påpeges igen og igen 'fordelene' ved ASP.NET-konceptet. En taktik der bare er gennemskuelig“. Her siger TAO direkte, at forfatterne af bogen er i lommen på Microsoft?! Taktikken er gennemskuelig?! Det eneste, som TAO udstiller her, er sin egen egenskab af kæmpe klaphat. Det er tydeligt, at han synes bedre om ASP. Men han skulle muligvis prøve at arbejde med .NET frameworket noget mere.

Som tidligere nævnt, har jeg arbejdet med almindelig ASP i en årrække, men har siden .NETs betadage udviklet på denne platform, og jeg går aldrig tilbage. Det er da rigtigt, at ASP er nemmere at gå til, hvilket gør, at mange 13-14 årige „programmører“ lægger så mange servere ned. Men prøv at implementere en stor, avanceret web løsning. I .NET har du objektorienteret sprog (som TAO selv skriver kan almindelig ASP ikke klare nedrivning), et kæmpe objekthieraki med al den funktionalitet, som tidligere krævede 3-parts komponenter, og alt går meget hurtigere. De eneste positive ord, som TAO kommer med angående bogen (ikke teknologien), er de eneste kapitler, som virker „helt lødige“ er dem om databaser og XML. Men her får han også lige sagt, at de er proppet med Microsoftspecifikke begreber og metoder. Undskyld mig hr. TAO, men 1. XML er en temmelig anerkendt standard, og

2. .NET leverer både klasser til at forbinde til SQL-server samt OLE-databaser, og så vidt jeg husker, mener jeg også, at der er lavet specifikke klasser til Oracle og andre database-providers (som under alle omstændigheder kan bruge OLE-klasserne).

Microsoft har ikke udviklet .NET for at få monopol og genere TAO personligt. Det er set i mine øjne den bedste platform til webudvikling (har kun lavet en smule Windows .NET programmering, men jeg er sikker på, at det også her er i „welt klasse“). Almindelig gammeldags ASP er langt mere Microsoft specifik end .NET er. I .NET kan man, som TAO skriver, bruge temmelig mange forskellige sprog, herunder bl.a. J#, hvis man kommer fra en Javaverden.

Nu vil jeg så spørge PROSA, hvorfor I har valgt en så farvet person til at lave en simpel bog anmeldelse? Og hvorfor har I valgt at anmelde en gammel teknologi? I bruger en del energi i jeres blad (og virke) på at snakke om open source og friheden i udvikling på en Linux-platform. Skulle I ikke hellere beskæftige jer lidt med .NET-udvikling, som er kommet for at blive. Det er fint, at I anmelder ASP-bøger, der er sikkert stadig folk, som bruger ASP, men vælg en anmelder, som kan se lidt ud over sin egen næsetip!

Og her på falderebet kan jeg gøre TAO opmærksom på, at

ASP.NET skam stadig har hans yndlingsobjekter Request og Response, arrays, samt application og session objekter ;o)

Tom Allan Olsen svarer bl.a.:

... jeg må indrømme, at jeg står uforstående overfor en på-stand som: „TAO viste stor begejstring

for bl.a. Response og Requestobjekterne“. Jeg har overhovedet ikke udtalt min mening om disse objekter.

RL mener, at jeg er en „kæmpe klaphat“, fordi jeg synes bedre om ASP end .NET. Men han forholder sig ikke til mine argumenter angående Microsofts strategiske motiver med hensyn til .NET.

RL skriver: „en simpel bog anmeldelse blev til noget der nærmede sig en nedrækkelse af Microsoft i en open source-brugergruppe.“ Her er vi ved noget centralt: Så snart man er en smule kritisk i forhold til Microsofts produkter og overordnede strategi, er man ifølge frelste Microsoft-fanatikere et mistænkeligt udskud.

Undskyld, hr. RL, men jeg har ikke noget sted hævdet, at 1. XML ikke er en anerkendt standard, eller 2. at .NET ikke kan forbinde til SQL- og OLE-databaser.

„Microsoft har ikke udviklet .NET for at få monopol og genere TAO personligt“, skriver RL.

Det er da i orden, at RL har den mening at .NET er den bedste platform til webudvikling. Men jeg er lodret uenig i at Microsoft ikke har udviklet .NET for at få monopol. Endda et monopol der rækker langt ud over, hvad der er set indtil dato.

Så skriver RL på sin egen helt utroligt krøllede facon: „Almindelig gammeldags ASP er langt mere Microsoft specifik end .NET er. I .NET kan man, som TAO skriver bruger temmelig mange forskellige sprog herunder bl.a. J# hvis man kommer fra en Javaverden.”

Skudt forbi igen. Det jeg skriver er, at adskillige programmeringssprog er underlagt .NET-konceptet (for eksempel Jscript.NET). På den måde forsøger Microsoft at udvide sit reelle monopol i software-verdenen – og nu ikke kun fordi operativsystemet er Windows i en eller anden form, men også fordi .NET udvider det monopolistiske virkefelt fra den almindelige PC til hele internettet.

Hvis RL ikke forstår det, er der bare ikke noget at gøre ved det.

Anders Borum skriver:

Hej PROSA. Så er den gal igen!

Jeg sidder og læser anmeldelser af Tom

Allan Olsen – specifikt afsnittet med „ASP.NET Bogen”. Denne anmeldelse er desværre fuld af forkerte udtalelser og misforståelser, der – for en erfaren .NET-programmør – føles som lyden af en gaffel mod en tallerken.

ASP 3.0 (der er Microsofts tidligere servermodel til programmering af dynamiske websider) er håbløst forældet og på ingen måde egnet som platform til større internetløsninger. Programmører med kompetence inden for ASP 3.0 står utroligt dårligt på et marked, hvor dygtige .NET kompetencer er i høj kurs.

Tom Allan Olsen proklamerer åbenlyst (og farvet) sin store lidenskab for ASP 3.0, men

forsøger desværre at sælge varen med helt forkerte argumenter. Der er næsten intet sammenligningsgrundlag mellem ASP 3.0 og ASP.NET. Det kan sammenlignes med at tale engelsk og tysk.

Citat: „VBScript har .. næsten alle de fænomener man kender fra objektorienteret programmeringssprog”.

Der er næsten ingen ligheder mellem VBScript og objektorienterede programmeringssprog (som fx. C#). At Tom Allan Olsen kan finde på at skrive dette er direkte skræmmende. Og det vælger I at præsentere for jeres læsere?

Det mig fuldstændigt uforståeligt, hvordan PROSA kan få sig selv til at trykke så ringe en artikel. I skulle skamme jer.

Redaktionens kommentar:

Vi modtager hver måned utallige bøger om it – så mange, at vi ikke har mulighed for at anmelde alle, endsige anmelde

alle bøger, der udgives om it i Danmark.

Til januarnummeret 2004 valgte vi at anmelde tre bøger, der er udgivet om ASP-teknologien inden for de seneste år. Forlagene mener åbenbart, at teknologien stadig er så interessant, at der kan sælges bøger om denne - og bøgerne fortjener således en anmeldelse.

I PROSAbladet står de enkelte skribenter selv for deres holdninger – PROSAbladets redaktion ønsker ikke at censurere eller begrænse skribenternes mulighed for at udtrykke deres holdninger til det, de skriver om. Tom Allan Olsens synspunkt om Microsofts position på markedet for PC-software opfatter vi som legitimt, ligesom vi vil mene, at Rasmus Lindgren og Anders Borum skal have mulighed for at udtrykke deres holdninger til Microsoft og svare Tom Allan Olsen. Vi ønsker ikke af bortcensurere nogen af denne form for indlæg fra PROSAbladet.

Vi vil dog opfordre alle debattørerne til benytte en urban tone og koncentrere sig om det væsentlige i en given sag og ikke forfalde til personlige angreb.

Redaktionen har denne gang valgt at bortredigere enkelte formuleringer i debattørerne indlæg, og når vi gør det så sker det ud fra nedenstående kodeks for debatindlæg i PROSAbladet.

Redaktionens kodeks for debatindlæg i PROSAbladets debatsider

Formålet med debatsiderne i PROSAbladet er at give medlemmer og aktivister mulighed for at komme frem med deres meninger om, hvad der sker inden for it-branchen og inden for it-branchens faglige organisationer, herunder særligt PROSA.

I forhold til PROSA er debattens særlige formål at fremme organisationens videre udvikling som it-fagets fagforening. Både ros og kritik skal frem. Redaktionen vil ikke censurere debatten, vil ikke undlade at bringe debatindlæg, der er kritiske overfor PROSAs aktiviteter, organisation, administration, hoved- og lokalafdelingsbestyrelser eller medlemmer af disse. Redaktionen vil ikke bortcensurere kritik af ansatte politikere. Indlæg af denne karakter skal dog overholde visse etiske regler som formuleret nedenfor.

1. De almindelige regler for debat i skriftlige medier skal overholdes. Ingen injurierende, racistiske eller andre udtalelser, der falder indenfor straffelovens bestemmelser.
2. Redaktionen ønsker, at debatten skal føres i et sobert sprog og god tone. Der skal argumenteres for egne holdninger, og hvor andres holdninger refereres skal dette ske loyalt. Polemik skal undgås.
3. Opfølgende debatindlæg skal vise nye veje i debatten og indeholde nye synspunkter og argumenter, ikke blot gentage de gamle.
4. Redaktionen forbeholder sig ret til at tilbyde/opfordre andre debattører, herunder HB/FU formand, næstformand og faglige sekretærer, til at svare i samme nummer af bladet, hvor det vurderes, at det kan fremme debatten/afklaringen af en sag.
5. Redaktionen forbeholder sig retten til at standse en debat, når der ikke kommer nyt i sagen.
6. Redaktionen forbeholder sig ret til at henvende sig direkte til debattørerne og bede dem om at ændre i deres debatindlæg, hvis der er konstateret fejl i redegørelser for f.eks. sagsforløb.
7. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg.

Kære medlemmer

Siden sidste kalender har vi fået nye kurser til. Blandt dem det meget spændende Computer Forensics kursus, der sparkes i gang med et foredrag om samme emne. Foredraget er gratis, og du kan oven i købet tage en kollega med til samme pris. I samme boldgade er "Hacker Workshop". Læs mere om disse og andre kurser nedenfor.

Husk, at PROSA har samarbejdsaftaler med 12 kursusudbydere, der alle tilbyder PROSA medlemmer betydelige rabatter. Se mere på www.prosa.dk/kursus/

Systemadministration

På kurset gennemgås systemadministratorens arbejdsopgaver samt eksempler på de mest almindelige metoder. Af nøgleord kan nævnes: Brugeradministration, sikkerhed (backup, adgangskoder og virus), genskabelse efter systemnedbrud, pladsstyring, information og dokumentation.

Hacker Workshop

Hacker Workshopen giver dig mulighed for at teste og vurdere sikkerheden i din egen installation gennem undervisning i brug af de tilgængelige værktøjer, som hackere bruger mod systemer på internettet.

Deltagerne vil lære om angreb og sikkerhedsproblemer i netværk og TCP/IP. De nyeste metoder vil blive gennemgået fra bunden af OSI-modellen og op til højniveauproblemer, eksempelvis angreb mod webservere.

Shell programmering

Introduktionskursus i udvidet brug af shell'en, herunder specielle

funktionaliteter og simpel programmering, som kan lette dit arbejde ved brug af unix-lignende systemer med indbygget shell.

Computer Forensics

Computer Forensics består af bevarelse, identifikation, sikring, dokumentation og forståelse af computerdata – typisk i forbindelse med hackerangreb og forbrydelser. Computere og netværk udsættes dagligt for angreb – fra interne medarbejdere og eksterne hackere. Det er nødvendigt at forberede sig på sikkerhedshændelser. Derved kan man reagere fornuftigt og minimere skaden og omkostningerne ved hændelser.

Intro til objektorientering

Kurset henvender sig til udviklere, som ønsker en grundlæggende forståelse af objektorienteret analyse- og designkoncepter. Specielt tages hånd om overgangen fra procedural til objektorientering.

Postfix (postserver til Unix/Linux)

Opsætning og konfiguration af postserveren Postfix til linux- og unix-systemer, herunder spamfiltrering med SpamAssassin og virusbeskyttelse med ClamAV.

UML Essentials

Et af vores mest værdsatte kurser beskæftiger sig med Unified Modelling Language (UML) – en etableret international standard og notation til at specificere, visualisere, konstruere og dokumentere alle elementer i et software-system.

Vel mødt til PROSAs kurser.
Jesper Svarre / kursus@prosa.dk

Dato	Form	Emne	Sted
21-22/2	Kursus	XML Schemas	København
26/2	Foredrag	Mulighederne i .Net	Aalborg
28-29/2	Kursus	Shell programmering	København
6-7/3	Kursus	XML Schemas	Århus
13-14/3	Kursus	Linux servere	København
20-21/3	Kursus	Intro til OO	København
20-21/3	Kursus	Systemadministration	Århus
27-28/3	Kursus	XSLT	København
3-4/4	Kursus	Postfix	København
10/4	Kursus	UML Essentials	Århus
10-11/4	Workshop	Lær at hacke	København
17-18/4	Kursus	XSLT	Århus
24-25/4	Workshop	Lær at hacke	Århus
24-25/4	Kursus	Apache	København
27/4	Foredrag	Computer Forensics	København
8-9/5	Kursus	Webservices	København
15/5	Kursus	UML Essentials	København
15-16/5	Kursus	Linux servere	Århus
22-23/5	Workshop	Lær at hacke	København
29-30/5	Kursus	Webservices	Århus
5-6/6	Kursus	Computer Forensics	København
5-6/6	Kursus	Apache	Århus
12-13/6	Kursus	Intro til PHP	København
19-20/6	Kursus	Intro til PHP	Århus

Med forbehold for ændringer i program og indhold

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus/

Indretning af arbejdspladsen og indeklima – hvad gør vi ved det?

Temadag om kontorindretning og indeklima

torsdag den 25. marts fra klokken 10.30 til 17.00.

Mødet afholdes i København på Hotel Cab Inn,
Vodroffsvej 55, 1900 Frederiksberg C

PROSA indbyder alle sine sikkerhedsrepræsentanter til temadag om kontorindretning og indeklima. I det omfang der er plads, vil mødet være åbent for PROSAmedlemmer, der ikke er sikkerhedsrepræsentanter.

Til mødet har vi inviteret **Torben Eggert fra Teknologisk Institut** til at introducere til emnet og komme med konkrete råd om, hvad man kan gøre for at forbedre indeklimaet. Torben Eggert har i mange år arbejdet med bl.a. vejledning om indeklima og storrumskontorer, kontormaskiner mv. og har stor ekspertise på området.

Tilmelding senest den 8. marts 2004.

Til apl@prosa.dk eller ebc@prosa.dk

Yderligere oplysninger Eva Birch Christensen 3336 4128

Gå-hjem-møde den 25. februar kl. 17.30

Er du bundet af klausuler?

- Kan du skifte arbejde, når du vil - eller er du bundet af klausuler?
- Hvad får du for det?
- Gælder den overhovedet?
- Hvordan slipper man ud af den?

For snart 5 år siden blev klausulreglerne ændret, og nu skal de evalueres. Vi vil gerne høre din mening. Er du stadig alt for bundet af din klausul. Hvad skal ændres, for at det bliver mere rimeligt?

Kom og vær med i debatten og få svar på dette og meget mere på gå-hjem-mødet med faglig sekretær Hanne Lykke Jespersen.

Efterfølgende vil PROSA/ØST byde på et lille traktament.

Arrangementet foregår i PROSA,
Ahlefeldtsgade 16, kld.
1359 København K

Vi har cirka plads til 30 deltagere, så hurtig tilmelding via mail til mam@prosa.dk er tilrådeligt.

FAGLIGE KURSER 2004

GRUNDMODUL 2

Tanken med GRUNDMODUL 2 er at give deltagerne et nuanceret indblik i, hvad der kræves for at kunne varetage egne og kollegaers interesser.

GRUNDMODUL 2 danner grundlag for tillidshverv som tillidsrepræsentant, SU-medlem, sikkerhedsrepræsentant eller lignende.

Indhold:

Udgangspunktet for GRUNDMODUL 2 er en case, som skal gøre kursisterne mere rutineret i at løse de faglige opgaver, man kan møde på en it-arbejdsplads i dag.

- Introduktion til ansættelseskontrakter.
- Gennemgang af den virksomhed som dannede rammen om casen. Efterfølgende blev forholdene i virksomheden ændret, og deltagerne skulle arbejde med ændringerne i forhold til funktionærloven og deres ansættelseskontrakter.
- Eksempler på arbejdsmiljø.
- Dagpengesystemet.

Hvem:

Det er ikke et krav, at man har gennemført GRUNDMODUL 1 eller har erfaring som tillidsrepræsentant eller APR'er for at deltage i GRUNDMODUL 2. Det vil dog være en fordel for deltagerne, at de har et vist kendskab til funktionærloven, kontraktforhandlinger og arbejdsmiljø.

„Hvad får jeg ellers?“

Udover det faglige indhold i PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse skaber PROSAs faglige kurser ofte basis for et socialt netværk, som vi ved, mange efterfølgende har gjort brug af både i forhold til opståede situationer på arbejdspladsen samt i forhold til kompetenceudvikling og privat. Der vil således være rig lejlighed til at udveksle erfaringer med andre edb-folk.

Næste skridt:

Hvis man efter at have gennemført GRUNDMODUL 2 har lyst til at udbygge sin viden yderligere, er der mulighed for at tilmelde sig et af de andre grundmoduler.

GRUNDMODUL 2 bliver afholdt den 30. august - 2. september 2004

IO Interactives Janos Flösser kommer og holder foredrag
Tirsdag den 30. marts
kl. 17.30 - 20.30

Tilmelding til nam@prosa.dk

**Annoncer
i PROSAbladet
og blev læst
af 14.000
professionelle it.folk**

Henvendelse:
DG Media a/s
Studivestryde 5-7
1455 København K
Telefon: 70 27 11 55
Fax: 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

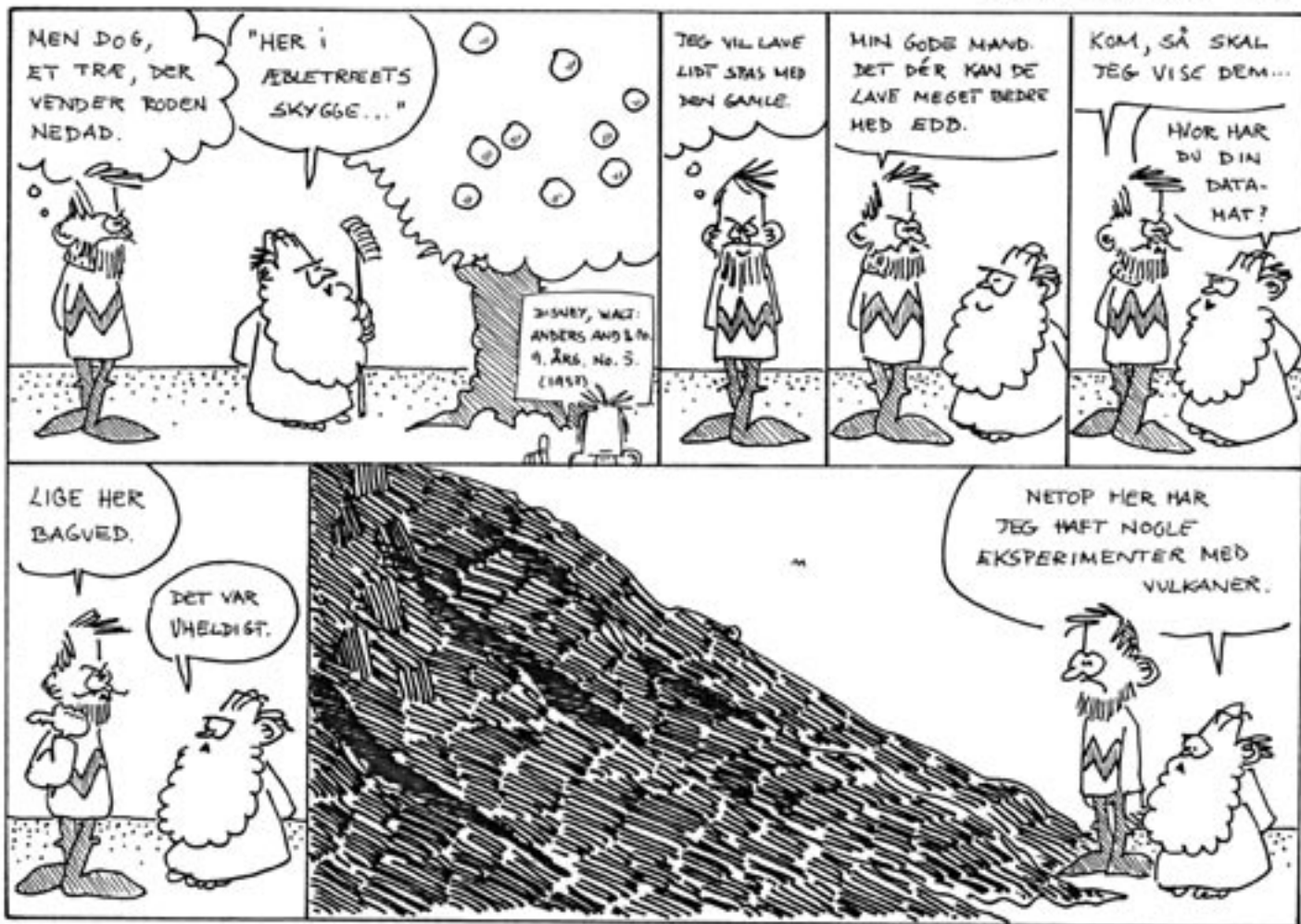

Ny barselspjece

Når du ønsker det, er det dejligt med et barn i vente. Ofte dukker der dog hurtigt problemer og overvejelser op i forhold til arbejde og dagpengerettigheder. Hvornår bør man fortælle sin arbejdsgiver om sin graviditet, bliver man fyret, hvor lang orlov kan man få osv.? Spørgsmålene er mange.

Den nye barselsorlov blev af regeringen annonceret, som orloven med den helt utrolige fleksibilitet. Samtidig blev det annonceret, at barselsorloven blev udvidet med 20 uger. Når man går dybere ned end overskrifter og udmeldinger og ser på selve loven og vejledningen, ser det desværre ikke nær så rosenrødt ud. De nye regler er komplicerede, og PROSA får mange henvendelser fra medlemmer, som er usikre på de nye regler. I PROSAs nye pjece om graviditet, barsel og adoption kan du få svar på nogle af de mest almindelige spørgsmål. Hvis du har flere, er du naturligvis velkommen til at henvende dig til PROSA.

Du kan få pjecen på www.prosa.dk under „publikationer“ eller ved at henvende dig til PROSA på 3336 4141.

PROSA Forbundet af it-professionelle

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
Hovedkontor og A-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 A-kassen Kbh.: 3336 4142
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk
 akasse-arh@prosa.dk

Odense
Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby,
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S.
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4141

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
 Formand
 Direkte: 3336 4767
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
 Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
 Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Privat: 4495 3906
 E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

Comdex 2004 - en beretning fra to messedage i Gøteborg:

Endnu en messe for en messe

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

Comdex 2004. Messen var skrumpet siden sidste år – færre firmaer var mødt op, og der kom færre besøgende. Messen lignede dog sig selv fra de forrige år – blot i en mindre udgave, og deres udsendte valgte at deltage i Future Watch, en af messens konferencer.

Den nordiske broderstrid

Future Watch er blevet en fast bestanddel af Comdex-messen – ligesom formiddagens holmgang mellem de tre store skandinaviske telefonselskaber, TDC, Telia/Sonora og Telenor, er blevet det. Direktøren for TDC, Henning Dyremose, lægger normalt ud med at beskrive TDC's fortræffeligheder – hvor langt gennemtrængningen af bredbånd i Danmark er nået (98%), hvilke investeringer i nye teleselskaber TDC har foretaget, og hvilke satsninger, der vil blive prioriteret næste år (G 3-telefoni). Og så fortæller han tilhørerne, hvor meget billigere det er at telefonere (både på fastnettet og mobilt) i Danmark. Resultatet i år var det samme som tidligere år – de svenske og norske journalister ser rødt, og så må direktørerne for Telia og Telenor forklare, hvorfor det er dyrere at telefonere i Sverige og Norge, og hvor gode de er til at udrulle ADSL og G3 telefoni i Sverige og Norge.

Det samlede billede for telefoniområdet er, at alle satser på at komme på plads med G3 telefoni i 2004 – og at Telia derudover vil forsøge at gøre det enklere og simpelt at bruge G3 telefoniens mange muligheder.

Flere af eftermiddagens indlæg var mere interessante.

Årets gadget – den digitale pen

Christer Fåraeus fra Anoto Group AB fortalte om teknologien og softwaren

bag en ny digital pen, de har udviklet. Princippet i pennen er, at man skriver på et særligt udformet digitalt papir, et almindeligt stykke hvidt papir dækket med meget små sorte prikker i bestemte mønstre. Pennen aflæser prikkernes mønstre og stedfæster på hvilken side og hvor på papiret der bliver skrevet.

Det nedskrevne lagres i pennen og overføres siden via blue tooth eller et særligt interface til ens pc eller mobiltelefon. Det kan siden merges med evt. formularer eller tekstdokumenter. Pennen er derfor god at bruge til udfyldelse af standardformularer på papir. Den lagrer det, der skrives på formularen, og oplysninger om hvilken formular det er.

Anoto Group er ved at udvikle et digitalt signaturværktøj til pennen, der bygger på den vinkel og det tryk, der skrives med og en genkendelse af den signatur, der skrives. Med en sådan teknologi vil pennen også være meget velegnet som redskab til digital signatur.

Anoto Group har solgt teknologien til flere it-virksomheder bl.a. HP og Nokia. Nokia præsenterede en velfungerende pen på messen. Prisdéén for pennen er pt. 1200 kr., men Anoto håber, at prisen kan halveres. Med en pris på 600 kr. forventer Anoto, at den vil slå an.

Fem millioner mobile overvågningskameraer

Glover Ferguson fra Accentura, præsenterede et nyt databaseværktøj særligt beregnet til alarmcentraler og call-centre.

De nye kameraudstyrede mobiltelefoner har givet call-centre og alarmcentraler nye muligheder og problemer. I USA sker det oftere og oftere, at borgerne, der på gader og stræder er vidne til en forbrydelse, eller noget de tror er en forbrydelse, tager billeder eller filmstumper

af hændelsen. De ringer herefter ind til alarmcentralen og fortæller, hvad de har set og sender billederne ind samtidig. Alarmcentralerne kan ikke håndtere denne form for oplysninger endnu. Accentura er derfor i gang med at udvikle et databaseværktøj, hvor man kan linke de indtalte telefonbeskeder med billederne. De oplysninger modtagerne af alarmopkaldene samler ind (og der er ofte flere fra samme begivenhed), og de overvågningskameraer der findes i nærheden. Dermed skabes der et mere præcist billede af, hvad der er sket, og hvem man skal have fat i. Politienheder i nærheden kan derefter målrette deres indsats mod „forbryderne“.

Vi bliver på denne måde alle gjort til små overvågningsagenter for politiet og imod hinanden. Perspektiverne i denne gensidige overvågning og datasammenkøringen er positive, når det gælder opklaring af klare lovovertrædelser – men perspektiverne for privatlivets fred og for folk, der foretager sig handlinger, der ligger på kanten af eller lige ud over det, der er den herskende norm og moral på et givent sted, er skræmmende. Et mere normfastholdende overvågningssystem er svært at forestille sig – måske fortjener systemet en „Big Brother-pris“.